

MOLITVA
BLAŽENOM MIROSLAVU BULEŠIĆU

Bože, Oče naš nebeski,
Ti si u svećeniku Miroslavu Bulešiću dao svome
narodu revnoga pastira i neustrašivog mučenika.

Po njegovu zagovoru učvrsti u nama vjeru
i ustrajnu strpljivost u teškoćama života
te daj da se spremno zalažemo
za rast i jedinstvo Crkve.

Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

(Molim Te da mi po zagovoru bl. Miroslava udijeliš milost...)

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava Ocu.

MOLITEV

Bog, naš nebeški Oče, v duhovniku Miroslavu Bulešiću
si svojemu ljudstvu dal gorečega
pastirja in neustrašnega mučenca.

Na njegovo priprošnje okrepi v nas vero
in vztrajno potrpežljivost v življenjskih težavah
ter daj, da bomo pripravljeni prizadevati si
za rast in edinost Cerkve.

Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

(Prosim Te, da mi po posredovanju bl. Miroslava podeliš milost...)

Oče naš. Zdrava Marija. Slava Očetu.

Dragi hodočasnici!

Kao pastir Porečke i Pulske biskupije, u ime svećenstva, redovništva, svega Božjega puka; u ime umirovljenog biskupa mons. Ivana Milovana, kao i u svoje osobno ime, svima vam izričem iskrenu dobrodošlicu: Dobro došli u Svetvinčenat, rodnu župu bl. Miroslava Bulešića.

Okupljeni oko Krista, iako različiti i s različitih strana, mi smo jedno, braća i sestre koji žele svoju budućnost graditi na čvrstoj stijeni vjere, zajedničkih kršćanskih i katoličkih ideala, kao jedan te isti Božji narod, Crkva koja je jedna, sveta, katolička i apostolska.

Ova nas knjižica ujedinjuje u ovoj Euharistiji u povodu *IX. hrvatsko-slovenskog susreta katolika* na koji se okupljamo pod geslom: „Moja osveta je oprost“. Riječi su to bl. Miroslava Bulešića koji je proglašen blaženim na današnji dan, 28. rujna 2013. godine u Pulskoj areni.

Molimo za naše narode i zemlje iz kojih dolazimo, za naše obitelji, djecu i mladež, za bolesne i nemoćne, za mir u svijetu, za sve ljude. Molimo da, unatoč svim kušnjama i izazovima vremena ostanemo hrabri u vjeri, opredijeljeni za zajedništvo u Presvetom Trojstvu.

Na putu zajedništva i prijateljstva povezuju nas i naši uzori i zagovornici, svećenici i mučenici: bl. Miroslav Bulešić i bl. Alojzije Grozde. Ovu dvojicu dičnih sinova naših naroda povezuju katolički ideali, sveta Crkva, ljubav prema Isusu i njegovu Evandjelju, kao i ljubav prema Nebeskoj Majci Mariji. Svoju vjeru i nadu u bolje sutra, kao i ljubav prema braći i sestrama, temeljili su na Božjoj Riječi iz koje su crpili snagu za svakodnevne životne borbe. To je i naš pravac i cilj.

Neka nam njihovi životni primjeri pretočeni u riječi: „Moja osveta je oprost“ te „Srce se ne boji“ budu trajni primjer i poziv da se snažno zauzimamo za pravedan mir, te se bez pridržaja opredijelimo za svetost života, za Božje zapovijedi – to najbolje oružje protiv svih vrsta ratova i ideologija koje su, promatrajući ih, očiti znak zlouporabe slobode i ljudskih prava.

Sjedinjeni u vjeri, nadi i ljubavi, okrenuti prema Isusu koji je Put, Istina i Život, utecimo se zagovoru Marije Majke Crkve, našim blaženicima Miroslavu i Alojziju kao i ostalim Božjim ugodnicima.

Marijo Majko Crkve, bl. Miroslave, bl. Alojzije, svi sveti i blaženi zagovornici, molite za nas.

Svetvinčenat, 28. rujna 2024.

✠ Ivan Štironja
Biskup Porečke i Pulske biskupije

Dragi romarji!

Kot pastir Poreške in Puljske škofije, v imenu duhovnikov, redovnikov in redovnic, vsega Božjega ljudstva; v imenu upokojenega škofa msgr. Ivana Milovana in tudi v svojem osebnem imenu vam vsem izrekam iskreno dobrodošlico: Dobrodošli v Svetvinčenat, rojstno župnijo blaženega Miroslava Bulešića.

Zbrani okrog Kristusa, čeprav različni in iz različnih krajev, smo eno, bratje in sestre, ki želimo svojo prihodnost graditi na trdni skali vere, skupnih krščanskih in katoliških idealov, kot eno in isto Božje ljudstvo, Cerkev, ki je ena, sveta, katoliška in apostolska.

Ta knjižica nas združuje pri tej evharistiji ob IX. hrvaško-slovenskem srečanju katoličanov, ki se zbiramo pod geslom: »Moje maščevanje je odpuščanje«. To so besede bl. Miroslava Bulešića, ki je bil razglašen za blaženega na današnji dan, 28. septembra 2013, v Puljski areni.

Molimo za naše narode in dežele, iz katerih prihajamo, za naše družine, otroke in mladino, za bolne in nemočne, za mir na svetu, za vse ljudi. Molimo, da kljub vsem preizkušnjam in izzivom časa ostanemo pogumni v veri, predani za skupnost v Presvetem Trojstvu.

Na poti skupnosti in prijateljstva nas povezujejo tudi naši vzorniki in zavetniki, duhovniki in mučenci: bl. Miroslav Bulešić in bl. Alojzij Grozde. Ta dva častitljiva sinova naših narodov povezujejo katoliški ideali, sveta Cerkev, ljubezen do Jezusa in njegovega evangelija ter ljubezen do Nebeške Matere Marije. Svojo vero in upanje v boljši jutri, kakor tudi ljubezen do bratov in sester, so gradili na Božji besedi, iz katere so črpali moč za vsakdanje življenjske boje. To je tudi naša smer in cilj.

Naj nam njihovi življenjski zgledi, preleti v besede: »Moje maščevanje je odpuščanje« in »Srce se ne boji«, služijo kot trajni zgled in poziv, da se odločno zavzemamo za pravičen mir ter se brez pridržka odločimo za svetost življenja, za Božje zapovedi – to je najboljše orožje proti vsem vrstam vojn in ideologij, ki so, ko jih opazujemo, očiten znak zlorabe svobode in človekovih pravic.

Združeni v veri, upanju in ljubezni, se obrnimo k Jezusu, ki je Pot, Resnica in Življenje, in se zatecimo k priprošnji Marije, Matere Cerkve, naših blaženih Miroslava in Alojzija ter drugih Božjih ljubljencem.

Marija, Mati Cerkve, bl. Miroslav, bl. Alojzij, vsi sveti in blaženi zavetniki, prosite za nas.

Svetvinčenat, 28. septembra 2024.

✠ Ivan Štironja
Škof Poreške in Puljske škofije

Krist na žalu

D A D D⁷ G

1. Krist jed-nom sta-de na ža - lu tra - žec lju - de
 2. Ja sam si - ro - ma-šan čo - vjek mo - je bla - go
 3. Ti tre - baš dla - no - ve mo - je mo - ga sr - ca
 4. Ti i ja kre - će - mo da - nas lo - vit sr - ca

Em A D A

za ve - li - ka dje - la da lo - ve sr - ca bo - žan - skom
 su pre - da - nost Te - bi i sr - ce či - sto da i - dem
 ra - ža - - ren pla - men i kap - lje zno - ja sa - mo - ću
 na mo - ru ži - vo - ta, a mre - ža bit će riječ Bo - žja

D D⁷ G Em A D

rije - či _____
 s to - bom. _____ O, Bo - že, zar si po - zva - o me - ne?
 mo - ju. _____
 pra - va. _____

Hm A Em D D⁷

Tvo - je u - sne mo - je re - ko - še i - me. Svo - ju

G Em A D Hm Em

la - ću sa - da o - sta - vljam ža - lu, od - sad i - dem

A | 1. D D⁷ | 2. D G D

ka - mo ša - lješ me Ti. O Ti.

Jezus se ob morju ustavi

1. Je - zus se ob mor - ju us - ta - vi, me po - gle - da

in pri - ja - zno po - va - bi: "Pusti ri - be, lju - di lo - vil boš!"

Dra - gi Je - zus, si res me - ne po - kli - cal, s tvo - jih us - tnic

svo - je ime sem za - sli - šal? Glej, za - puš - čam pra - zen čoln na o -

ba - li, zdaj od - ha - jam, ka - mor kli - češ me ti.

2. Reven, nesposoben sem človek,
kar premorem, je zvestoba do tebe,
rad potegnil ljudi bi iz greha.

3. Tu sem, moje roke porabi,
šibke noge in okorne besede,
kaplje znoja in vso ljubezen.

4. V zlobi se človeštvo utaplja,
mreža božje ga besede zajame,
za rešitev se ti izročijo.

UVODNI OBREDI

Biskup:

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Narod odgovori:

Amen.

Biskup:

Mir vama.

Narod odgovori:

I s duhom tvojim.

Potom slijedi pokajnički čin. Svećenik pozove vjernike na pokajanje.

Braćo i sestre, priznajmo svoje grijeh
da mogremo proslaviti sveta otajstva.

Nakon kratke šutnje svi se zajedno ispovijedaju

Ispovijedam se Bogu svemogućemu i vama, braćo,
da sagriješih vrlo mnogo mišlju, riječju, djelom
i propustom:

moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh.
Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu,
sve anđele i svete, i vas braćo, da se molite
za me Gospodinu, Bogu našem.

Slijedi svećenikovo odrješenje:

Smilovao nam se svemogući Bog,
otпустиo nam grijeh naše
i priveo nas u život vječni.

Narod odgovori:

Amen.

ZAČETNI OBREDI

Škof:

V imenu Očeta in Sina in Svetoga Duha.

Ljudje odgovorijo:

Amen.

Škof:

Gospod z vami.

Ljudje odgovorijo:

In s tvojim duhom.

Nato je skupno kesanje. Mašnik povabi vernike k spokorjenju z naslednjimi ali podobnimi besedami:

Bratje in sestre, priznajmo svoje grehe in jih obžalujmo, da bomo vredno obhajali svete skrivnosti.

Po kratkem molku vsi skupaj izpovedo kesanje.

Vsemogočnemu Bogu in vam, bratje in sestre, priznam, da sem grešil v mislih, besedah in dejanju, mnogo dobrega opustil in slabega storil: žal mi je, zelo mi je žal.

Zato prosim sveto Devico Marijo, vse angele in svetnike in tudi vas, prosite zame Boga, nebeškega Očeta.

Mašnik moli odvezo:

Usmili se nas, vsemogočni Bog, odpusti nam naše grehe in nas privedi v večno življenje.

Ljudje odgovorijo:

Amen.

KYRIE

15th-16th century

Ký - ri - e e - - lé - i - son.

Chri - ste e - - lé - i - son.

Ký - ri - e e - - lé - i - son.

Ký - ri - e

e - - lé - i - son.

slava

Razgovjetno

I na zemlji mir lju - di - ma do - bre vo - lje. Hvali - mo Te.

Blagoslivljamo Te. Klanjamo Ti se. Sla - vi - mo Te. Zahvalju - jemo Ti

ra-di ve-li-ke sla-ve Tvo-je. Gospo-di-ne Bože, Kralju ne-be-ski,

Bo-že O-če Svemo-gu-ći. Gospodine Sine jedinorođe-ni, I-su-se Kriste, Gospodine Bože,

Jaganjče Božji, Si-ne O-čev. Ko-ji o-duzimaš grijehe svi-je-ta, smiluj nam se.

Ko-ji o-duzimaš grijehe svijeta, primi na-šu mo-li-tvu. Ko-ji sjediš s desne Ocu,

smiluj nam se. Jer Ti si jedini svet. Ti si je-di-ni Gospo-din. Ti si jedini Svevi-šnji,

J-su-se Kri - ste. Sa Svetim Duhom, u slavi Boga Oca. A - men.

Kada svrši pjesan, svećenik sklopljenih ruku kaže:

Pomolimo se.

Svi zajedno sa svećenikom neko vrijeme mole u šutnji. Tada svećenik raširenih ruku moli zbornu molitvu:

Zborna

Svemogući vječni Bože,
blaženi Miroslav kao dobar pastir
bio je spreman umrijeti samo za slavu Tvoju,
spasenje svoje duše i svojih vjernika.
Nek i stado tvojih vjernika,
koje proslavlja njegovu pobjedu,
navijeke se raduje slavi koju si mu Ti pripremio.
Po Gospodinu našem Isusu Kristu,
Sinu Tvome, koji s Tobom živi i kraljuje
u jedinstvu Duha Svetoga Bog
po sve vijeke vjekova.

Narod odgovori:

Amen.

Po hvalnici mašnik s sklenjenima rokama pravi:

Molimo.

Vsi z mašnikom vred nekaj časa tiho molijo. Nato mašnik z razprostrtima rokama moli glavno prošnjo, na koncu pa ljudje vzkliknejo:

Glavna prošnja

Vsemogočni večni Bog,
blaženi Miroslav je bil kot dober pastir
pripravljen umreti za Tvojo slavo,
za odrešenje svoje duše in svojih vernikov.
Naj se tudi množica tvojih vernikov,
Ki slavi njegovo zmago,
vekomaj veseli slave ki si mu jo Ti pripravil.
Po našem Gospodu Jezusu Kristusu,
Tvojem Sinu, ki s Teboj v občestvu Svetega Duha živi in kraljuje
vekomaj.

Ljudje odgovorijo:

Amen.

Čitanje knjige Mudrosti.

Duše su pravednika u ruci Božjoj
i njih se ne dotiče muka nikakva.
Očima se bezbožničkim čini da oni umiru,
i njihov odlazak s ovog svijeta kao nesreća;
i to što nas napuštaju kao propast,
ali oni su u miru.
Ako su, u očima ljudskim, bili kažnjeni,
nada im je puna besmrtnosti.
Za malo muke zadobili su dobra velika
jer Bog ih je stavio na kušnju
i našao da su ga dostojni.
Iskušao ih je kao zlato u taljici
i primio ih kao žrtvu paljenicu.
Zato će se u vrijeme posjeta njegova zasjati
te će vrcati kao iskre u strnjici.
Sudit će pucima i vladati narodima
i Gospodin će kraljevat nad njima uvijek.
Koji se u nj ufaju, spoznat će istinu,
i koji su vjerni bit će u ljubavi s njim,
jer izabranici njegovi stječu milost i milosrđe.

Riječ Gospodnja.

Ø. Bogu hvala.

BESEDNO BOGOSLUŽJE

1. BERILO   Modr 3, 1-9

Prejel jih je kot žgalno daritev

Berilo iz knjige Modrosti.

Duše pravičnih pa so v Božji roki
in nobeno trpljenje jih ne bo doletelo.
V očeh neumnih se zdijo mrtvi,
njihov odhod velja za polom
in njihovo potovanje proč od nas za propad;
toda oni so v miru.
Čeprav se ljudem zdi, da so bili kaznovani,
je bilo vendar njihovo upanje prežeto z nesmrtnostjo
In po majhni pokori bodo bogato nagrajeni,
saj jih je Bog preizkusil
in spoznal, da so ga vredni.
Kakor zlato v topilnici jih je prečistil
in sprejel kakor žgalno žrtev.
V trenutku svojega obiskanja bodo zažareli
in letali kakor iskre v strnišču.
Sodili bodo narode in vladali ljudstvom
in Gospod jim bo kraljeval na veke.
Tisti, ki vanj zaupajo, bodo spoznali resnico,
tisti, ki so zvesti v ljubezni, bodo prebivali pri njem,
kajti njegovi izvoljenci so deležni milosti in usmiljenja.

Božja beseda.

Ø. Bogu hvala.

Pripjev: Kliči Bogu, sva zemljo

Kliči Bogu, sva zemljo,
opjevaj slavu imena njegova,
podaj mu hvalu dostojnu.
Recite Bogu: »Kako su potresna djela tvoja!«

»Sva zemlja nek ti se klanja i nek ti pjeva,
neka pjeva tvom imenu!«
Dođite i gledajte djela Božja:
čuda učini među sinovima ljudskim.

On pretvori more u zemlju suhu
te rijeku pregaziše.
Stoga se njemu radujmo!
Dovijeka vlada jakošću svojom.

Dođite, počujte, svi koji se Boga bojite,
pripovjedit ću što učini duši mojoj!
Blagoslovljen Bog koji mi molitvu ne odbi,
naklonosti ne odvрати od mene!

Odpev: Vzklíkajte Bogu, vsa zemlja.

Vzklíkajte Bogu, vsa zemlja,
pojte slavo njegovega imena,
dajte slavo njegovi hvalnici.
Recite Bogu: »Kako strašna so tvoja dela!

Vsa zemlja pada pred teboj na kolena,
prepevajo ti, prepevajo tvojemu imenu.«
Pridite in glejte Božja dejanja,
strašen je pri delu med človeškimi sinovi.

Morje je spremenil v kopno,
peš so šli čez reko;
tam se hočemo v njem veseliti.
S svojo silnostjo vlada na veke.

Pridite, poslušajte, pripovedovati hočem,
vi vsi, ki se Boga bojite, kaj je storil moji duši.
Slavljen bodi Bog, ki ni zavrgel moje molitve
in svoje dobrote od mene.

-----

2. ČITANJE 2 Tim 3, 10 – 12

Čitanje Druge poslanice svetog Pavla apostola Timoteju

Ljubljeni!

A ti si pošao za mnom u poučavanju, u ponašanju, u naumu, u vjeri, u strpljivosti, u ljubavi, u postojanosti; u progonstvima, u patnjama koje su me zadesile u Antiohiji, u Ikoniju, u Listri. Kakva li sam progonstva podnio! I iz svih me izbavio Gospodin! A i svi koji hoće živjeti pobožno u Kristu Isusu, bit će progonjeni.

Riječ Gospodnja.

Ø. Bogu hvala.

2. BERILO 2 Tim 3, 10 – 12

Berilo iz 2. pisma apostola Pavla Timoteju

Ljubljeni!

Ti pa si krenil za menoj v mojem nauku, vedênju, namenu, veri, potrpežljivosti, ljubezni, stanovitosti, v preganjanju, trpljenju, kakršno me je zadelo v Antiohiji, v Ikóniju, v Listri. Kakšna preganjanja sem pretrpel! Toda iz vseh me je rešil Gospod. Sicer pa bodo preganjani vsi, ki hočejo res pobožno živeti v Kristusu Jezusu.

Božja beseda.

Ø. Bogu hvala.

Slijedi Aleluja i redak prije Evandjelja.

P. Aleluja.

R. Tko ljubi svoj život, izgubit će ga.
A tko mrzi svoj život na ovome svijetu,
sačuvat će ga za život vječni.

P. Aleluja.

Sledi Aleluja in vrstica pred Evangelijem.

P. Aleluja.

R. Kdor ima rad svoje življenje, ga bo izgubil;
kdor pa sovraži svoje življenje na tem svetu,
ga bo ohranil za večno življenje.

P. Aleluja.

Tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni

Dakon ili svećenik ide k ambonu, a prate ga poslužnici s kadionicom i svijećama, te kaže:

Gospodin s vama.

Narod odgovori:

I s duhom tvojim.

Dakon:

✠ Čitanje svetog Evanđelja po Ivanu.

Narod usklikne:

Slava tebi, Gospodine.

Dakon ili svećenik okadi knjigu i navijesti Evanđelje.

Uono vrijeme: Reče Isus svojim učenicima:

"Došao je čas da se proslavi Sin Čovječji.

Zaista, zaista, kažem vam: ako pšenično zrno, pavši na zemlju, ne umre, ostaje samo; ako li umre donosi obilat rod.

Tko ljubi svoj život, izgubit će ga.

A tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni.

Ako mi tko hoće služiti, neka ide za mnom.

I gdje sam ja, ondje će biti i moj služitelj.

Ako mi tko hoće služiti, počastit će ga moj Otac.

Duša mi je sad potresena i što da kažem?

Oče, izbavi me iz ovoga časa? No, zato dođoh u ovaj čas!

Oče, proslavi ime svoje!"

Riječ Gospodnja.

Svi uskliknu:

Slava tebi, Kriste.

EVANGELIJ *Jn 12, 23 - 28*

Kdor sovraži svoje življenje na tem svetu, ga bo ohranil za večno življenje.

Diakon ali duhovnik gre nato na ambon; če je primerno, ga spremljajo strežniki s kadilom in svečami. Nato pravi:

Gospod z vami.

Narod odgovori:

In s tvojim duhom.

Diakon:

✠ Iz svetega Evangelija po Janezu.

Ljudje vzkliknejo:

Slava tebi, Gospod.

Diakon ali duhovnik pokadi knjigo in oznani evangelij.

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem: Prišla je ura, da se Sin
človekov poveliča. Resnično, resnično, povem vam:

Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ostane samo;

če pa umre, obrodi obilo sadu. Kdor ima rad svoje življenje,

ga bo izgubil; kdor pa sovraži svoje življenje na tem svetu,

ga bo ohranil za večno življenje. Če kdo hoče meni služiti, naj

hodi za menoj, in kjer sem jaz, tam bo tudi moj služabnik.

Če kdo meni služi, ga bo počastil Oče.

Zdaj je moja duša vznemirjena. In kaj naj rečem?

Oče, reši me iz te ure?

Zavoljo tega sem vendar prišel v to uro.

Oče, poveličaj svoje ime!

Kristusov evangelij.

Vsi vzkliknejo:

Hvala tebi, Kristus.

Nakon homilije predsjedatelj pozove zajednicu ovim ili sličnim riječima:

ISPOVIJEST VJERE

Braćo i sestre, ispovjedimo svoju vjeru,
kako su nam je predali sveti Oci:

Vjerujem u jednoga Boga. Oca svemogućega,
stvoritelja neba i zemlje, svega vidljivoga i nevidljivoga.
I u jednoga Gospodina Isusa Krista, jedinorođenoga Sina
Božjega. Rođenog od Oca prije svih vjekova.
Boga od Boga, svjetlo od svjetla, pravoga Boga
od pravoga Boga. Rođena, ne stvorena, istobitna s Ocem,
po kome je sve stvoreno. Koji je radi nas ljudi i radi našega
spasenja sišao s nebesa.

Na ove riječi do postao čovjekom *svi se naklone.*

I utjelovio se po Duhu Svetomu od Marije Djevice:
i postao čovjekom. Raspet također za nas:
Pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan.
I uskrsnuo treći dan po Svetom Pismu.
I uzašao na nebo: sjedi s desna Ocu.
I opet će doći u slavi suditi žive i mrtve,
i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.
I u Duha Svetoga, Gospodina i životvorca;
koji izlazi od Oca i Sina.
Koji se s Ocem i Sinom skupa časti i zajedno slavi;
koji je govorio po prorocima.
I u jednu svetu katoličku i apostolsku Crkvu.
Ispovijedam jedno krštenje za oprostjenje grijeha.
I iščekujem uskrsnuće mrtvih.
I život budućega vijeka. Amen.

Verujem v enega Boga,
Očeta vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje,
vseh vidnih in nevidnih stvari.
In v enega Gospoda Jezusa Kristusa,
edinorojenega Sina božjega;
ki je iz Očeta rojen pred vsemi veky in je Bog od Boga,
luč od luči, pravi Bog od pravega Boga;
rojen, ne ustvarjen, enega bistva z Očetom
in je po njem vse ustvarjeno;
ki je zaradi nas ljudi in zaradi našega zveličanja prišel iz nebes.

Vsi se priklonijo do »postal človek«.

In se je utelesil po Svetem Duhu iz Marije Device
in postal človek.
Bil je tudi križan za nas,
pod Poncijem Pilatom je trpel in bil v grob položen.
In tretji dan je od mrtvih vstal, po pričevanju Pisma.
In je šel v nebesa, sedi na desnici Očetovi.
In bo spet prišel v slavi, sodit žive in mrtve;
in njegovemu kraljestvu ne bo konca.
In v Svetega Duha, Gospoda, ki oživlja;
ki izhaja iz Očeta in Sina;
ki ga z Očetom in Sinom molimo in slavimo;
ki je govoril po prerokih.
In v eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev.
Priznavam en krst v odpuščanje grehov.
In pričakujem vstajenja mrtvih
In življenja v prihodnjem veku. Amen.

MOLITVA VJERNIKA

Slaveći godišnjicu beatifikacije blaženog Miroslava Bulešića, svećenika i mučenika, uzdignimo svoje ponizne prošnje Kristu Gospodinu koji je uskrsnuvši od mrtvih zauvijek živ. Molimo ga zajedno govoreći:

Gospodine, usliši nas!

1. Svemoćni vječni Bože, snagom Duha Svetoga trajno jačaj jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu u hrvatskom i slovenskom narodu, da uvijek pažljivo sluša Tvoju riječ i oduševljeno navješćuje poruku spasenja, *molimo te*.
2. Svemoćni vječni Bože, po zagovoru blaženog Alojzija Stepinca, svojim Duhom nadahnjaj papu Franju, biskupe i svećenike, da postojano i vjerno, životom i riječju, svjedoče Krista raspetoga i uskrsnuloga, *molimo te*.
3. Svemoćni vječni Bože, po zagovoru blaženog Miroslava Bulešića, daj da poput njega promičemo mir, praštanje, zajedništvo te čuvamo dostojanstvo Presvete Euharistije, *molimo te*.
4. Svemogućí vječni Bože, po zagovoru blaženog Alojzija Grozdea, daj kršćanima koji još uvijek trpe progone, mučenja i ubijanja hrabrost i ustrajnost u ispovijedanju vjere, *molimo te*.
5. Svemoćni vječni Bože, po zagovoru blaženog Francesca Bonifacia, nadahnjaj i nas za djelotvornu ljubav prema starijima, bolesnima i svima koji su u bilo kakvoj duševnoj i tjelesnoj potrebi, *molimo te*.
6. Svemoćni vječni Bože, nagradi nevelim vijencem slave naše drage pokojne, posebno svećenike iz slovenskog i hrvatskog naroda, koji su na ovim prostorima stoljećima naviještali kraljevstvo Božje, *molimo te*.

Bože i Oče naš, primi ove naše molitve kao izraze naše zahvalnosti i naše skrbi za opće dobro. Pouči nas primjerom i zagovorom blaženog Miroslava Bulešića da u svagdašnjim križevima i radostima, obvezama i odmoru velikodušno svjedočimo tvoju ljubav. Po Kristu Gospodinu našem.

PROŠNJE

Ko obhajamo obletnico beatifikacije blaženega Miroslava Bulešića, duhovnika in mučenca, povzdignimo svoje ponižne prošnje h Kristusu Gospodu, ki je z vstajenjem od mrtvih večno živ. Prosimo ga skupaj in recimo:

Gospod, usliši nas!

1. Vsemogočni večni Bog, z močjo Svetega Duha trajno utrjuj eno, sveto, katoliško in apostolsko Cerkev v hrvaškem in slovenskem narodu, da bo vedno pozorno poslušala Tvojo besedo in z navdušenjem oznanjala sporočilo odrešenja, *prosimo te*.
2. Vsemogočni večni Bog, po priprošnji blaženega Alojzija Stepinca, s svojim Duhom navdihuj papeža Frančiška, škofe in duhovnike, da bodo vztrajno in zvesto, z življenjem in besedo, pričali o Kristusu, križanem in vstalem, *prosimo te*.
3. Vsemogočni večni Bog, po priprošnji blaženega Miroslava Bulešića, daj, da bomo, tako kot on, pospeševali mir, odpuščanje, skupnost ter ohranjali dostojanstvo Presvete Evharistije, *prosimo te*.
4. Vsemogočni večni Bog, po priprošnji blaženega Alojzija Grozdeta, daj kristjanom, ki še vedno trpijo preganjanja, mučenja in ubijanja, pogum in vztrajnost v izpovedovanju vere, *prosimo te*.
5. Vsemogočni večni Bog, po priprošnji blaženega Francesca Bonifacia, navdihuj tudi nas za dejavno ljubezen do starejših, bolnih in vseh, ki so v kakršni koli duševni in telesni stiski, *prosimo te*.
6. Vsemogočni večni Bog, nagradi z vencem večne slave naše drage rajne, še posebej duhovnike iz slovenskega in hrvaškega naroda, ki so na teh območjih stoletja oznanjali Božje kraljestvo, *prosimo te*.

Bog, naš Oče, sprejmi te naše molitve kot izraz naše hvaležnosti in skrbi za skupno dobro. Uči nas po zgledu in priprošnji blaženega Miroslava Bulešića, da bomo v vsakodnevnih križih in radostih, obveznostih in počitku velikodušno pričali o tvoji ljubezni. Po Kristusu, našem Gospodu.

Od sva se četiri vjetra

V. Zagorac - Lj. Galetić

Umjereno

1.Od sva se če-ti - ri vje - tra Cr - kva sa - bi - re sve-ta u
2.Ti - su - ću zr - na-ca sku-pa kru-hu is - to - me stu - pa da
3.Mi - ris ti tr - so-va ro - da du - ša kre-po-sti no - si na

1.ži-vi Bo-žji hram: Krist joj je gla - va, Duh Bo - žji sna-ga,
2.je-dan bu-de dar: Ka - ko je do - bro, ka - ko je lije - po
3.is-kren du-še dar: Svi će - mo mlje-ven, pla - me-nom pe - čen,
Sun - ce ga s nji-me u tvo-je i - me
Ne - ka ti ja - či, tije - sak ga cije-di:
na - ša o - da - nost bu - de

1.Ma-ri - ja Ma-ti, a ne - bo dom.
za - je - dno bi - ti u do - mu tvom.
2.lju - ba - vlju sla-đen za sve-ti stol.
u - zi - ćí Bo-že, na svet ol tar.
3.te - gob-nim pu - tem u ka - lež zlat.
naj-dra-ži pri - nos na tvoj ol tar.

EUHARISTIJSKA SLUŽBA

Nakon toga počne darovna pjesma. Međutim poslužnici stave na oltar tjelesnik, ubrus, kalež i misal.

Svećenik stojeći uz oltar uzme pliticu s kruhom i držeći je malo podignutu iznad oltara tiho govori:

Blagoslovljen si, Gospodine, Bože svega svijeta:
od tvoje darežljivosti primismo kruh što ti ga prinosimo;
ovaj plod zemlje i rada ruku čovječjih postat će nam kruhom
života.

Zatim položi pliticu s kruhom na tjelesnik.

Dakon ili svećenik ulije vina i malo vode u kalež te tiho govori:

Otajstvo ove vode i vina učinilo nas dionicima božanstva Isusa
Krista, koji se udostojao uzeti dijela u našem čovječstvu.

*Nakon toga, Predsjedatelj od đakona uzme kalež, te držeći ga malo iznad oltara
tiho govori:*

Blagoslovljen si, Gospodine, Bože svega svijeta:
od tvoje darežljivosti primismo vino što ti ga prinosimo;
ovaj plod trsa i rada ruku čovječjih
postat će nam piće duhovno.

Zatim položi kalež na tjelesnik.

Nakon toga svećenik, naklonjen, tiho govori:

Primi nas, Gospodine, duhom ponizne i srcem skrušene; bila
danas naša žrtva pred tvojim licem takva da ti se svidi,
Gospodine Bože.

*Svećenik okadi prinose i oltar. Potom đakon pokadi Predsjedatelja. Dok đakon
kadi Predsjedatelja svi ustanu. Tada pokadi suslavitelje i narod.*

Predsjedatelj nato, sa strane oltara, opere ruke tiho govoreći:

Operi me, Gospodine, od mog bezakonja i
od grijeha me mojeg očisti.

EVHARISTIČNO BOGOSLUŽJE

Po prošnjah za vse potrebe je pesem pri darovanju. Medtem mašnikovi pomočniki na oltarju razmestijo korporal, purifikatorij, kelih in misal.

Mašnik stoji pri oltarju, vzame pateno s kruhom, jo drži nekoliko dvignjeno nad oltarjem in tiho moli:

Hvaljen Bog, Gospod vesolja.
Po tvoji dobroti smo prejeli ta kruh,
tebi ga prinašamo: sad zemlje in dela človeških rok,
naj nam postane kruh življenja.

Pateno s kruhom nato položi na korporal.

Diakon ali mašnik nalije v kelih vina in malo vode ter tiho moli:

Po skrivnosti te vode in vina
naj bomo deležni božje narave Kristusa,
ki je bil deležen naše človeške narave.

Mašnik nato vzame kelih, ga drži nekoliko dvignjenega nad oltarjem in tiho moli:

Hvaljen Bog, Gospod vesolja.
Po tvoji dobroti smo prejeli to vino,
tebi ga prinašamo:
sad trte in dela človeških rok,
naj nam postane duhovna pijača.

Kelih nato postavi na korporal.

Mašnik nato sklonjen moli:

Gospod Bog, sprejmi nas ponižne in skesane,
in naj ti ugaja danes naša daritev.

Če je primerno, pokadi darove in oltar.

Diakon ali pomočnik nato pokadi mašnika in ljudstvo.

Na strani oltarja si mašnik nato umije roke in tiho moli:

Izmij, Gospod, mojo krivdo in očisti me grehov.

Nakon toga, nasred oltara, šireći i sklapajući ruke, licem prema narodu, kaže:

Molite, braćo i sestre, da moja i vaša žrtva bude ugodna Bogu Ocu svemogućemu.

Narod odgovori:

Primio Gospodin žrtvu iz tvojih ruku
na hvalu i slavu svojega imena,
i na korist čitavoj svojoj svetoj Crkvi.

Predsjedatelj raširenih ruku moli darovnu molitvu:

Darovna

Primi, Gospodine, darove
koje ti prinosimo kao što si primio
i žrtvu života blaženog Miroslava.
Neka nas djelovanje ovog slavlja nadahnjuje
za istinsku ljubav prema tebi, sebi i bližnjima.
Po Kristu Gospodinu našem.

Na kraju narod usklikne:

Amen.

Na sredi oltarja, obrnjen k ljudem, razprostre in sklene roke ter pravi:

Molite, bratje in sestre, da Bog,
vsemogočni Oče, sprejme mojo in vašo daritev.

Verniki odgovorijo:

Naj sprejme Gospod daritev iz tvojih rok,
v hvalo in čast svojemu imenu,
v blagor tudi nam in vsej svoji sveti Cerkvi.

Nato mašnik z razprostrtima rokama moli prošnjo nad darovi:

Prošnja nad darovi

Sprejmi, Gospod, darove
ki ti jih prinašamo
kot si sprejel žrtev življenja blaženega Miroslava.
Naj nas delovanje tega bogoslužja navdihuje
za resnično ljubezen do tebe, sebe in bližnjih.
Po Kristusu, našem Gospodu.

Ljudje na koncu vzkliknejo:

Amen.

PREDSLOVLJE SVETIH MUČENIKA

Mučeništvo - znak i primjer

R. Gospodin s vama.

Ø. I s duhom tvojim

R. Gore srca

Ø. Imamo kod Gospodina.

R. Hvalu dajmo Gospodinu Bogu našem

Ø. Dostojno je i pravedno.

Uistinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno,
da vazda i svagdje zahvaljujemo tebi,
Gospodine, sveti Oče, svemogući vječni Bože.

Po primjeru Isusa Krista blaženi je mučenik Miroslav
ispovjedio tvoje ime i krv svoju prolio.

Mučenička krv očituje čudesnu tvoju snagu,
kojom podupireš ljudsku nemoć i slabe ljude krijepiš
da svjedoče za tebe, po Kristu našem Gospodinu.

I stoga s nebeskim te silama ovdje na zemlji trajno slavimo
i bez prestanka veličanstvu tvome kličemo:

HVALOSPEV PRI MAŠAH SVETIH MUČENCEV

O pomenu in pričevanju mučeništva

R. Gospod z vami

Ø. In s tvojim duhom

R. Kvišku srca

Ø. Imamo jih pri Gospodu

R. Zahvalimo se Gospodu, našemu Bogu

Ø. Spodobi se in pravično je.

Res se spodobi, da se ti zahvaljujemo.

Res je pravično, da tebe, sveti Oče, slavimo.

Blaženi mučenec Miroslav je po Kristusovem zgledu

Prelil svojo kri v slavo tvojega imena in

tako razodel čudovito delo tvoje milosti.

V človeški nemoči kažeš svojo božjo moč

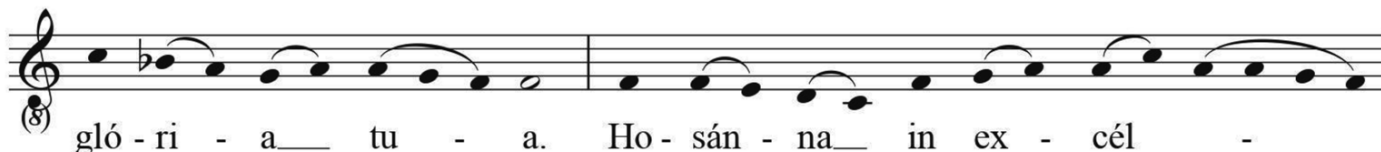
in slabotne sile krepíš za junaško pričevanje

po našem Gospodu Jezusu Kristusu.

Zato te združeni z angeli v nebesih na zemlji vedno slavimo in
tvojemu veličastvu nenehno kličemo:

SANCTUS

(11th) 12th century

GS *Svećenik raširenih ruku govori:*

Uistinu svet si, Gospodine,
izvore svake svetosti.

SK *Sklopi ruke, i držeći ih ispružene nad darovima govori:*

Tebe, zato, molimo:
rosom Duha svoga posveti ove darove,

sklopi ruke i napravi znak križa nad kruhom i kaležom govoreći:

da nam postanu Tijelo i ✠ Krv
Gospodina našega Isusa Krista.

Sklopi ruke.

*U slijedećim obrascima neka se Gospodnje riječi izgovaraju jasno i razgovijetno,
kako to iziskuje sama narav tih riječi.*

Uzme kruh i, držeći ga malo iznad oltara nastavi:

Kad se dragovoljno predao na muku,
on uze kruh, tebi zahvali,
razlomi i dade učenicima svojim govoreći:

Malo se sagne

**UZMITE I JEDITE OD OVOGA SVI:
OVO JE MOJE TIJELO
KOJE ĆE SE ZA VAS PREDATI.**

*Pokaže posvećenu hostiju narodu, spusti je na pliticu i pokleknuvši pokloni se.
Zatim nastavi:*

Isto tako, pošto večeraše, uze i kalež,

Uzme kalež i, držeći ga malo iznad oltara nastavi:

ponovno ti zahvali i dade učenicima svojim govoreći:

Malo se sagne

GS *Mašnik z razsprostrtima rokama moli:*

Resnično si svet, Gospod, naš Bog
vir vse svetosti.

SK *Sklene roke, jih drži stegnjene nad darovi in moli:*

Zato, prosimo:
posvėti prosimo, po svojem Duhu te darove,

sklene roke in enkrat prekriža kruh in kelih:

da nam postanejo telo in ✠ kri
našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Sklene roke.

*V naslednjih besedilih je treba Gospodove besede izgovarjati jasno in razločno,
kakor to zahteva njihov značaj.*

Vzame kruh, ga drži nekoliko nad oltarjem in nadaljuje:

Ko je šel prostovoljno v trpljenje,
je vzel kruh, se zahvalil,
ga razlomil, dal svojim učencem in rekel:

Lahno sklonjen

**VZEMITE IN JEJTE OD TEGA VSI:
TO JE MOJE TELO, KI SE DAJE ZA VAS.**

Posvečeno hostijo pokaže ljudem, jo položi na pateno in s poklekom počasti.

Nato nadaljuje:

Prav tako je po večerji vzel kelih,

Vzame kelih, ga drži nekoliko nad oltarjem in nadaljuje:

se spet zahvalil, da dal svojim učencem in rekel:

Lahno sklonjen

**UZMITE I PIJTE IZ NJEGA SVI:
OVO JE KALEŽ MOJE KRVI
NOVOGA I VJEČNOGA SAVEZA
KOJA ĆE SE PROLITI ZA VAS I ZA SVE LJUDE
NA OTPUŠTENJE GRIJEHA.
OVO ČINITE MENI NA SPOMEN.**

Pokaže kalež narodu, stavi ga na tjelesnik i pokleknuvši pokloni se.

GS *Zatim kaže:*

Tajna vjere:

A narod nastavi poklikom:

Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo,
tvoje uskrsnuće slavimo,
tvoj slavni dolazak iščekujemo.

SK *Zatim svećenik raširenih ruku govori:*

Slaveći, dakle, spomen smrti i uskrsnuća tvoga Sina,
prinosimo ti, Gospodine,
kruh života i kalež spasenja,
i zahvaljujemo ti što si nas pozvao
da stojimo pred tobom i tebi služimo.

Smjerno te molimo
da nas, pričesnike Tijela i Krvi Kristove,
Duh Sveti sabere u jedno.

1K

Spomeni se, Gospodine, Crkve svoje širom svijeta:
usavrši je u ljubavi
zajedno s papom našim **Franjom**
i biskupom našim **Ivanom**
i sveukupnim svećenstvom.

**VZMITE I PIJTE IZ NJEGA SVI:
TO JE KELIH MOJE KRVI NOVE IN
VEČNE ZAVEZE,
KI SE ZA VAS IN ZA VSE PRELIVA
V ODPUŠČANJE GREHOV.
TO DELAJTE V MOJ SPOMIN.**

Kelih pokaže ljudem, ga postavi na korporal in poklekne.

GS *Nato reče:*

Skrivnost vere.

Ljudje nadaljujejo:

Tvojo smrt oznanjamo, Gospod,
in tvoje vstajenje slavimo,
dokler ne prideš v slavi.

SK *Mašnik nato z razsprostrtima rokama moli:*

Sveti Oče,
spominjamo se Kristusove smrti in vstajenja.
Darujemo ti kruh življenja in kelih zveličanja.
Zahvaljujemo se ti, da smemo biti tu pred teboj in ti služiti.

Ponižno prosimo,
naj nas Sveti Duh po prejemu Kristusovega telesa in
njegove krvi združi, da bomo vsi eno.

1K

Spomni se, Gospod, svoje Crkve,
razširjene po vsem svetu.
Spopolni jo v ljubezni, skupaj z našim papežem **Frančiškom**,
našim škofom **Ivanom**,
in vsemi, ki služijo oltarju.

U misama za pokojne može se dodati:

Spomeni se sluge svoga (službenice svoje) **I.**
kojega (koju) si (danas) s ovoga svijeta
pozvao k sebi.

Daj da on (ona) koji (koja) je krštenjem
urastao (urasla) u smrt tvoga Sina
postane dionikom i njegova uskrsnuća.

2K

Spomeni se i naše braće i sestara,
koji usnuše u nadi uskrsnuća,
i svih koji preminuše u tvom smilovanju:
privedi ih k svjetlu svoga lica.

Molimo te, smiluj se svima nama,
da zavrijedimo biti sudionici vječnoga života
s blaženom Bogorodicom Djevicom Marijom,
s blaženim Josipom, njezinim zaručnikom,
s blaženim apostolima, s blaženim Miroslavom
i svim svetima
koji su živjeli u tvojoj ljubavi,
da te hvalimo i slavimo

Sklopi ruke

po Isusu Kristu, tvome Sinu.

SK
ili
GS

Uzme pliticu s hostijom i kalež, oboje podigne i govori:

**PO KRISTU, I S KRISTOM, I U KRISTU,
TEBI BOGU, OCU SVEMOGUĆEMU,
U JEDINSTVU DUHA SVETOGA,
SVAKA ČAST I SLAVA
U SVE VIJEKE VJEKOVA.**

Narod usklikne:

Amen.

Pri mašah za rajne se more dodati:

Spomni se našega brata (naše sestre) **I.**,
ki si ga (jo) (danas) s tega sveta
poklical k sebi.

S krstom si ga (jo) pridružil svojemu Sinu
in njegovi smrti,
naj z njim tudi vstane v večno življenje.

2K

Spomni se tudi (drugih) naših bratov in sester,
ki so zaspali v upanju na vstajenje, in vseh ljudi,
ki so umrli v tvoji milosti, in jim daj,
da bodo gledali tvoje obličje.

Prosimo te, usmili se nas vseh,
da bomo v večnem življenju skupaj
z božjo materjo Devico Marijo,
z apostoli in vsemi svetimi,
ki so živeli v tvoji ljubezni,
in te bomo hvalili in slavili

Sklopi roke

po tvojem Sinu Jezusu Kristusu.

SK *Prime pateno s hostijo in kelih, ju dvigne in moli ali poje:*

ili
GS

**PO KRISTUSU, S KRISTUSOM IN V KRISTUSU,
TEBI, VSEMOGOČNEMU BOGU OČETU,
V OBČESTVU SVETEGA DUHA
VSA ČAST IN SLAVA NA VSE VEKE VEKOV.**

Ljudje vzkliknejo:

Amen.

OBRED PRIČESTI

Odloživši kalež i pliticu, svećenik sklopljenih ruku govori:

Spasonosnim zapovijedima potaknuti
i božanskim naukom poučeni
usuđujemo se govoriti:

Raširi ruke i zajedno s narodom nastavlja:

Oče naš, koji jesi na nebesima,
sveti se ime tvoje,
dođi kraljevstvo tvoje,
budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji.
Kruh naš svagdanji daj nam danas.
I otpusti nam duge naše
kako i mi otpuštamo dužnicima našim.
I ne uvedi nas u napast,
nego izbavi nas od zla.

Svećenik sam nastavi raširenih ruku:

Izbavi nas, molimo, Gospodine, od svih zala,
daj milostivo mir u naše dane,
da s pomoću tvoga milosrđa
budemo svagda i slobodni od grijeha
i sigurni od sviju nereda:
čekajući blaženu nadu:
dolazak Spasitelja našega Isusa Krista.

Sklopi ruke.

Narod zaključi molitvu poklikom:

Jer tvoje je kraljevstvo
i slava i moć
u vjekove.

OBRED PRIČESTI

Mašnik odloži kelih in pateno ter s sklenjenima rokama pravi:

Naš Odrešenik nam naroča in božji nauk nas uči, da smemo takole moliti:

Nato razprostre roke in z verniki vred nadaljuje:

Oče naš ki si v nebesih,
posvečeno bodi tvoje ime,
pridi k nam tvoje kraljestvo,
zgodí se tvoja volja
kakor v nebesih tako na zemlji.
Daj nam danes naš vsakdanji kruh
in odpusti nam naše dolge,
kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom,
in ne vpelji nas v skušnjavo,
temveč reši nas hudega.

Z razprostrtima rokama sam nadaljuje:

Reši nas vsega hudega, vsemogočni Oče,
podari nam mir v naših dneh.
Usmiljeno pomagaj, da se bomo varovali greha
in bomo varni pred vsakim nemirom,
ko polni blaženega upanja pričakujemo
prihod našega Odrešenika Jezusa Kristusa.

Sklene roke.

Ljudje zaključijo molitev:

Tvoje je kraljestvo,
tvoja je oblast
in slava vekomaj.

Zatim svećenik raširenih ruku naglas govori:

Gospodine Isuse Kriste,
ti si rekao svojim apostolima:
mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem;
molimo, ne gledaj naše grijehе,
nego vjeru svoje Crkve;
daruj joj mir i jedinstvo
kako je volja tvoja.

Sklopi ruke

Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

Narod odgovori:

Amen.

Svećenik šireći i sklapajući ruke doda:

Mir Gospodnji bio vazda s vama.

Narod odgovori:

I s duhom tvojim.

Zatim, ako je zgodno, svećenik ili đakon doda:

Pružite mir jedni drugima.

*I svi prema mjesnom običaju znakom zasvjedoče jedni drugima mir i ljubav.
Svećenik daje mir đakonu ili poslužniku; zatim uzme hostiju i prelomi je nad
pliticom, a dijelak stavi u kalež tiho govoreći:*

Ovo sjedinjenje Tijela i Krvi
Gospodina našega Isusa Krista
bilo nama pričesnicima za vječni život.

Za to se vrijeme pjeva ili govori:

Z razprostrtima rokama sam nadaljuje:

Gospod Jezus Kristus,
svojim apostolom si rekel: mir vam zapustim, svoj mir
vam dam. Ne glej na naše grehe, ampak na
vero svoje Cerkve. Utrdi jo v miru in jo vodi
k popolni edinosti, da se izpolni tvoja volja.

Sklene roke

Ki živiš in kraljuješ vekomaj.

Narod odgovori:

Amen.

Mašnik, obrnjen k ljudem, razprostre in sklene roke ter doda:

Gospodov mir bodi vedno z vami.

Ljudje odgovorijo:

In s tvojim duhom.

Če je primerno, lahko diakon ali mašnik doda:

Jezus blagruje tiste, ki delajo za mir; zato si v znamenje miru
in sprave izrazimo spoštovanje in ljubezen.

*Vsi si po krajevni navadi med seboj izrazijo mir in ljubezen, mašnik pa izrazi mir in
spravo diakonu ali pomočniku. Nato vzame hostijo in jo nad pateno razlomi, košček
spusti v kelih in tiho pravi:*

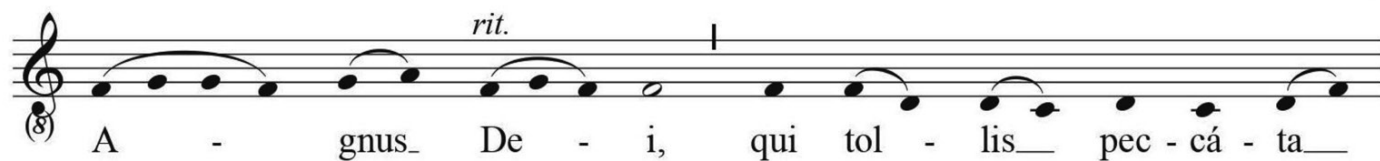
Ta združitev telesa in krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa
naj bo vsem, ki ga bomo prejeli, v večno življenje.

Medtem pojemo ali molimo:

AGNUS DEI

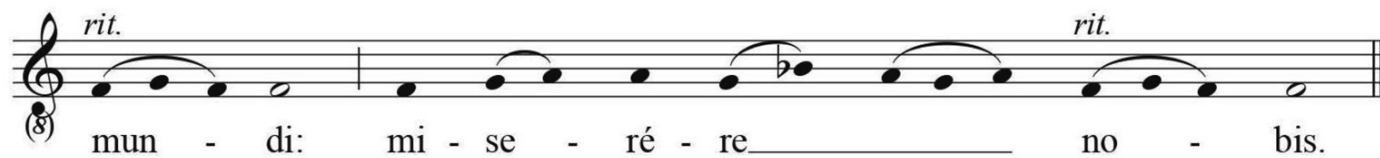
15th century

rit.

A - gnus_ De - i, qui tol - lis_ pec - cá - ta_

rit.

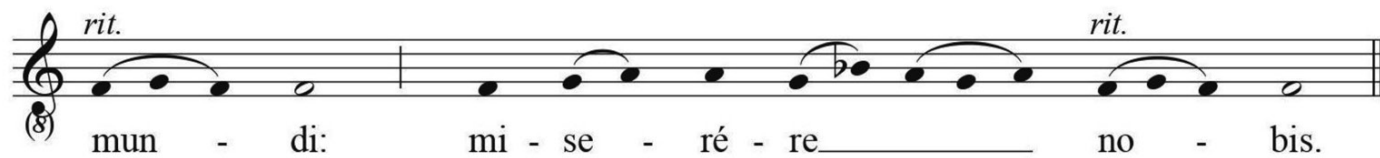
mun - di: mi - se - ré - re_ no - bis.

rit.

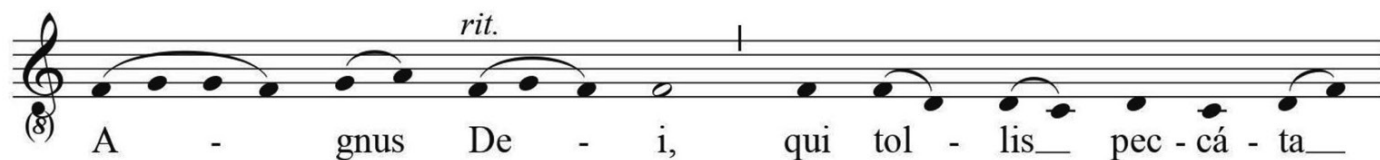
A - gnus_ De - i, qui tol - lis_ pec - cá - ta_

rit.

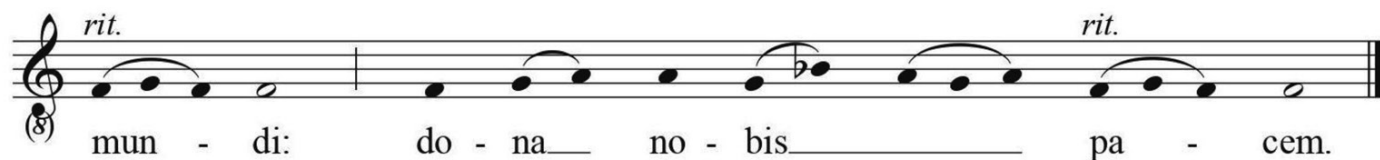
mun - di: mi - se - ré - re_ no - bis.

rit.

A - gnus_ De - i, qui tol - lis_ pec - cá - ta_

rit.

mun - di: do - na_ no - bis_ pa - cem.

Zatim svećenik sklopljenih ruku tiho govori:

Gospodine Isuse Kriste, Sine Boga živoga,
ti si po volji Očevoj,
uz sudjelovanje Duha Svetoga,
svojom smrću oživio svijet:
izbavi me ovim presvetim Tijelom i Krvlju svojom
od svih mojih opačina i svakoga zla;
daj da se uvijek držim tvojih zapovijedi,
i ne dopusti da se ikad odijelim od tebe.

Ili:

Gospodine Isuse Kriste,
neka mi blagovanje tvoga Tijela i Krvi
ne bude na sud i osudu,
nego po tvojoj dobroti
neka mi bude duši i tijelu zaštita i lijek.

Svećenik i svi suslavitelji pokleknju. Predsjedatelj uzme hostiju, malo je podigne iznad plitice, te licem prema narodu glasno kaže:

Evo Jaganjca Božjeg,
evo onoga koji oduzima grijehе svijeta.
Blago onima koji su pozvani na gozbu Jaganjčevu.

I zajedno s narodom jedanput kaže:

Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj,
nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.

Svećenik prema oltaru, tiho kaže:

Tijelo Kristovo sačuvalo me za život vječni.

*I s poštovanjem blaguje Tijelo Kristovo.
Zatim uzme kalež i tiho kaže:*

Krv Kristova sačuvala me za život vječni.

*I s poštovanjem uzima Krv Kristovu.
Jednako tako i svi suslavitelji pričeste se pod obje prilike.
Dok svećenik blaguje Tijelo Kristovo, počne pričesna pjesma.*

Nato mašnik s sklenjenima rokama tiho moli:

Gospod Jezus Kristus, sin živega Boga,
s svojo smrtjo si po Očetovi volji s sodelovanjem
Svetega Duha svetu dal življenje.

Reši me s tem svojim svetim telesom in krvjo vseh mojih
pregreh in vsega hudega.

Daj, da bom vedno živel po tvojih zapovedih, in ne pusti,
da bi se kdaj ločil od tebe.

Ali:

Uživanje tvojega telesa in krvi, Gospod Jezus Kristus,
naj mi ne bo v obsodbo in pogubljenje,
marveč naj mi bo po tvoji dobroti
varstvo in zdravilo za dušo in telo.

*Mašnik poklekne, vzame hostijo, jo drži nekoliko dvignjeno nad pateno in obrnjen
k ljudem glasno pravi:*

Glejte, to je Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta.
Blagor povabljenim na Gospodovo gostijo.

Z verniki vred enkrat doda:

Gospod, nisem vreden, da prideš k meni, ampak reci le
besedo in ozdravljena bo moja duša.

Mašnik obrnjen k oltarju tiho moli:

Kristusovo telo naj me varuje za večno življenje.

Spoštljivo zaužije Kristusovo telo. Nato vzame kelih in tiho moli:

Kristusova kri naj me varuje za večno življenje.

Spoštljivo zaužije Kristusovo kri.

Prav tako dela diakon ali mašni pomočnik, če obhaja.

Ko se mašnik obhaja, se začne pete med obhajilom.

Klanjam ti se smjerno

Gregorijanski koral

1. Kla-njam ti se smje-rno, taj-ni Bo-že naš, što pod pri-li-ka-ma
2. Vid i o-pip, o-kus va-ra-ju se tu, al' za čvr-stu vje-ru
3. Sa-mo Bog na kri-žu bje-še o-ku skrit, o-vdje je i čo-vjek
4. Ra-na ka-o To-ma ja ti ne vi-dim, i-pak Bo-gom svo-jim
5. Us-po-me-no smr-ti Spa-sa pre-mi-log, ži-vi kru-še što si
6. Pe-li-ka-ne nje-žni, Spa-si-te-lju moj, bla-tna me u kr-vi
7. I-su-se, kog sad mi kri-je ve-o taj, žar-ku že-lju, mo-lim

1. tim se sa-kri-vaš, sr-ce ti se mo-je cije-lo pre-da-je,
2. do-sta je što čuh; vje-ru-jem u sve-mu Kri-stu Bo-gu svom,
3. taj-nom o-ba-vit; vje-ru-jem u o-ba, o-ba pri-zna-jem,
4. pri-zna-jem te s njim; daj da vje-ra mo-ja u-vijek ži-vlje sja,
5. ži-vot pu-ka svog: daj da sveđ od te-be i moj ži-vi duh,
6. pe-ri pre-sve-toj: i kap nje-na mo-že svijet da spa-si cijel',
7. ti mi us-li-šaj: daj da ot-kri-to ti li-ce u-gle-dam

1. jer dok pro-ma-tra te, svijest mu pre-sta-je.
2. is-ti-ne nad o-vom ne-ma is-ti-nom.
3. s ra-zboj-ni-kom i-sto skru-šen va-pi-jem.
4. da se u-fam u te, da te lju-bim ja.
5. do-kraj ži-ća bu-di naj-sla-đi mu kruh.
6. da bez lja-ge bu-de po-sve čist i bijel'.
7. i u sla-vi tvo-joj bla-žen u-ži-vam. A-men.

MOLIM TE PONIŽNO

Mo-lim te po-ni - žno, skri-ti Bog ne - bes, ki v po - do - bi kru - ha taj - no bi - vaš res.
Glej, sr - ce ti svo - je či - sto iz-ročim, saj pri misli na - te v te se ves vtopim. A - men.

2. Moti se na tebi tip, okus, oko,
a kar v veri slišim, verujem trdno.
Vse je res, karkoli Božji Sin uči,
in resnice od njegove večje ni.

3. Skrit si bil na križu kakor Bog samo,
tu še kot človeka te ne zre oko;
vendar Bog in človek tukaj si navzoč,
prosim, kar je prosil ropar zdihujoč.

4. Tvojih ran ne gledam kot Tomaž nekdanj,
vendar, da si Bog moj, te spoznam sedaj.
Vedno bolj in bolj mi vero utrjuj,
upanje, ljubezen v srcu pomnožuj.

5. O spomin, ki kažeš smrt Gospodovo,
živi kruh, življenje daješ milostno:
naj živim od tebe, milostno mi daj,
in sladkost naj tvojo čutim vekomaj.

6. Daj krvi mi svoje, Jezus, pelikan,
usmiljen me očisti mojih grehov ran;
saj premore ena sama kapljica
zemljo vso oprati grehov madeža.

7. Jezus, ki te gledam skritega sedaj,
želje hrepeneče mi izpolni kdaj:
v raju mi odgrni mili svoj obraz,
srečen naj te v slavi gledam večni čas.
Amen.

Veselo, braćo, kliknimo

*T.: Drago Šimundža
N.: Branimir Marinović*

1. Ve-se-lo, bra-ćo, klik-ni-mo, na ra-dost ro-da svog,
2. Ho-sti-jo sve-ta Bo-že naš, o-ču-vaj bra-ni nas.
3. Spa-si-telj svije-ta s nama je, naš pri-ja-telj i brat,
4. Bu-di-mo i mi zah-val-ni i vje-rni Kri-stu svom.

Musical notation for the first part of the song, featuring a piano accompaniment with a treble and bass clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The melody is simple and rhythmic, with a final double bar line and repeat sign.

Pje - vaj-mo bi-je - loj Ho - sti - ji, u njoj je ži - vi Bog.
Na - ša bu - du - ćnost s To - bom sja, u te - bi naš je spas.
sve pat-nje bo - li ra - do - sti on s na - ma di-je - li rad.
svoj ži - vot nje - mu da - ruj - mo, o - bi - telj i svoj dom.

Musical notation for the second part of the song, featuring a piano accompaniment with a treble and bass clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). The melody is simple and rhythmic, with a final double bar line and repeat sign.

štiriglasno

1. Je - zus ti si vin-ska tr - ta, pol - na mi - lo - sti, od - pr - ta. Mi mla-
2. Dvi - gni, Je - zus, ro - ke svo - je, bla - go slo - vi ljud-stvo svo - je. Mi - lost
3. O Ma ri - ja, ti De vi ca, bo - di na - ša po - moč ni - ca. Zdaj in
4 Pre - den se od tod po da - mo, bož - jo slu - žbo do - kon ča - mo, še iz

6

di - ke tvo - je smo, ki na te - bi ra - ste mo, ki na te - bi ra - ste - mo.
svo - jo nam po - daj, daj nam pri - ti v sve - ti raj, daj nam pri - ti v sve - ti raj.
pa po - sled - nji čas, pro - si ti Bo - ga za nas, pro - si ti Bo - ga za nas.
sr - ca vne - te ga, po - čas ti - mo Je - zu - sa, po - čas - ti - mo Je - su - sa.

Biskup:

Pomolimo se.

Gospodine, Bože naš,
ojačao si nas svetim darovima.

Daj da uvijek gladujemo za tobom kao
i blaženi Miroslav da bismo
sve više bili u tebi i ti u nama.
Po Kristu Gospodinu našem.

Narod na kraju usklikne:

Amen.

Tebe Boga hvalimo

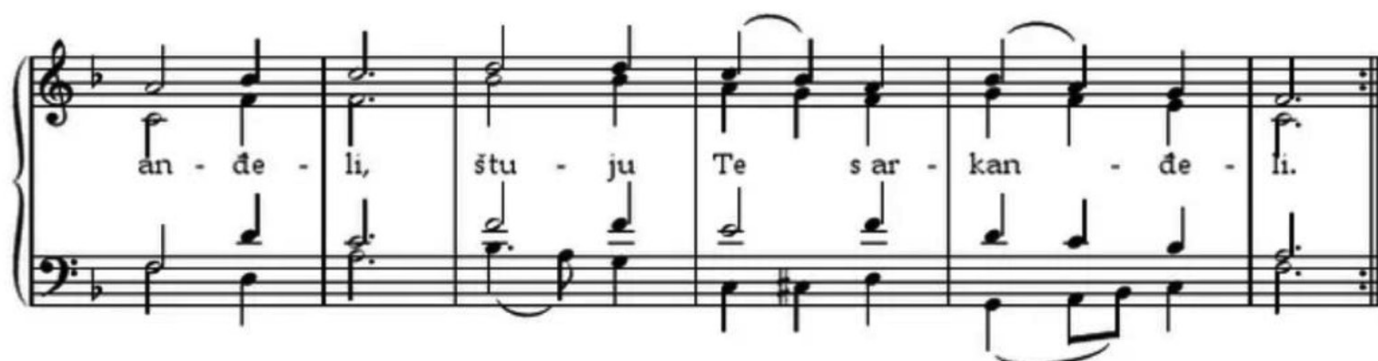
T. I. Franz
Arr.: F. Dugan

1. Te - be Bo - ga hva - li - mo, vje - rno
Vje - čnog O - ca sla - vi - mo, slo - žnim

i - spo - vije - da - mo. gla - som pje - va - mo. Na ne - be - sih

an - đe - li, štu - ju Te s ar - kan - đe - li.

Škof:

Molimo.

Gospod, Bog naš,
okrepil si nas s svetimi darovi.

Daj da bomo vedno hrepeneli za teboj
kot blaženi Miroslav, da bi bili
vse bolj v tebi in ti v nas.

Po Kristusu, našem Gospodu.

Ljudje na koncu vzkliknejo:

Amen.

HVALA VEČNEMU BOGU

SG - 788

Michael Haydn

$\text{♩} = 100$
štiriglasno

1. Hvala večne mu Bogu! Vse stvari ga zdaj mo-
2. Sve-ti, sve-ti, sve-ti Bog! Vse je pol-no tvo-je

8
1. li-te! Stvar-ni-ku, dobrot-ni-ku, več-no sla-vo-
2. sla-ve. Te-be mo-li zem-lje krog, mo-li-jo ne-

15
1. za-do-ni-te!
2. bes-vi-ša-ve.

17
Zbo-ri an-gel-ski po-jo, hvali zem-lja in ne-bo.

ZAVRŠNI OBRED

Đakon može pozvati vjernike ovim ili sličnim riječima:

Naklonite se na blagoslov.

Svećenik, šireći ruke prema narodu, kaže:

Gospodin s vama.

Narod odgovori:

I s duhom tvojim.

Svećenik blagoslovi narod riječima:

Bog, slava i radovanje svetaca,
dao vam je danas svetkovati ovaj blagdan;
On neka vam udijeli svoj blagoslov.

Ø. Amen.

Zagovor blaženog Miroslava neka vas oslobodi
sadašnjih zala, i primjer njezina života neka vas pouči
da uvijek spremno služite Bogu i braći ljudima.

Ø. Amen.

Sa svima svetima uživali mir i radost
vječne domovine.

U njoj se djeca Crkve združuju s građanima neba
na veselje svega naroda Božjega

Ø. Amen.

I blagoslov Boga svemogućega
Oca i Sina ✠ i Duha Svetoga
sašao na vas i ostao vazda.

Ø. Amen

Zatim đakon sklopljenih ruku prema narodu kaže:

Idite u miru.

Narod odgovori:

Bogu hvala.

SKLEPNI OBRED

Diakon lahko povabi ljudstvo z besedami:

Pripravite srca za blagoslov.

Mašnik obrnjen k ljudem z razprostrtima rokama pravi:

Gospod z vami.

Ljudje odgovorijo:

I s duhom tvojim.

Mašnik blagoslovi ljudstvo z besedami:

Bog, ki je slava in sreča svetnikov,
nam je dal obhajati današnjo slovesnost
Naj vas vedno blagoslavlja.

Ø. Amen.

Priprošnja blaženega Miroslava naj vas reši sedanjega zla.
Njegov zgled naj vas spodbuja k svetemu življenju,
da boste vedno vneto služili Bogu in ljudem.

Ø. Amen.

Bog vam daj, da bi se skupaj z vsemi svetimi
radovali v tisti domovini,
ki jo je Bog pripravil otrokom svoje Cerkve.

Ø. Amen.

To naj vam podeli vsemogočni Bog,
Oče in Sin ✠ in Sveti Duh.

Ø. Amen

Diakon nato s sklenjenima rokama obrnjen k ljudem pravi:

Pojdite v miru.

Ljudje odgovorijo:

Bogu hvala.

Do nebesa

Tekst: Petar Perica
Glazba: Antun Smolka

1. Do ne - be - sa nek se o - ri na - ših
2. Stijeg Hr - va - ta sr - ce Kri - sta; tu nam
3. Kra - lju sla - ve sil - ni, bla - gi, bla - go -

1. gru - di grom - ki glas; ne - ka jek - nu raj - ski
2. ru - di sre - ća, spas: tu slo - bo - da zlat - na
3. slo - vi za - vjet taj! Bla - go - slo - vi rod nam

1. dvo - ri, nek nas ču - je I - sus Spas: I - su -
2. bli - sta, tu se o - ri slav - ski glas:
3. dra - gi, u svom sr - cu stan mu daj.

kr - ste, sr - cu tvom sna - ma naš se ku - ne dom:

du - šom, tije - lom vijek sam tvoj, za krst ča - sni bi - juć boj.

POZDRAVLJENA, MATI DOBREGA SVETA

SG - 201

Stanko Premrl

$\text{♩} = 140$
dvoglasno

Po zdrav-lje-na, Ma - ti do-bre-ga sve - ta, ti luč bla-go-dej - na z-več-nih vi -
Po zdrav-lje-na, Ma - ti do-bre-ga sve - ta, ti zve - zda ble - ste - ča sre - di no -
Po zdrav-lje-na, Ma - ti do-bre-ga sve - ta, ti son - ce lju-bez - ni, zar - ja ro -

štiriglasno

šav, o poš - lji en ža - rek bož - je - ga og - nja svo - je sve -
či, na mor - ju živ - lje - nja v~bes-nih vi - har - jih čol - nič ti
dov. Ti duš a-po - stol - skih zve - zda vod - ni - ca, ti nam v~po-

$\text{♩} = 60$

to - sti o - tro-kom ni - žav. Ma - ti,sve - tuj nam na ze-melj-ski
vo - di nam pre-ko če ri. Ma - ti,sve - tuj nam v~te-mi-ni ne-
nos si in up, bla-go slov. Ma - ti,sve - tuj nam v~za-de - vi naj-

Spasitelju, dobri Isukrste

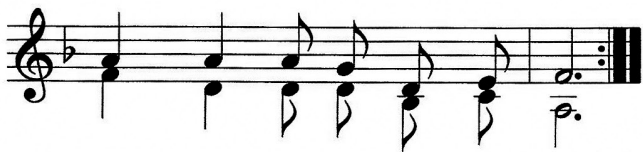
V. Novak

1. Spa-si - te - lju, do - bri I - su - krs-te, ti si do - bar pa-stir sta - da
2. I ja ho - ću bi - ti ov - ca tvo-ja, vjer-no i - ću za to - bom ću
3. Za - po - vije-di tvo-je sve-te Cr-kve, vr - ši - ti ću od sveg sr - ca
4. I - su - kr - ste moj pa-sti - ru do-bri, koj' se bri - neš i za me - ne
5. Pa kad jed - nom bu - de Bo - žja vo - lja, da sa dru-gim za-mje - nim taj

1. svog, ti nad nji - me led - biš, bdi - ješ, pa - ziš, da ga
2. svud, glas ću slu - šat pre - mi - li tvoj va - zda, nit' od
3. rad', vo - lim tr - pjet sve zlo na tom svije - tu, no u-
4. vijek, ču - vaj, pa - zi, vo - di, ra - vnaj me - ne, dok na-
5. svijet, daj da k sve - tim u raj ta - da do - đem, s nji - ma

1. ni - šta ne za - de - si zlog.
2. te - be ja ću i - ću kud'.
- 3. vrije-dit te - be grije-hom kad.
- 4. stu - pi vje-čno-sti mi tijek.
5. bu - dem po sve vije - ke svet!

MARIJA, SKOZ ŽIVLJENJE

SG-185

Ignacij Hladnik

♩ = 80

Ma - ri - ja skož živ - lje - nje vo - di - ti sreč - no znaš; ti pe - lji skož trp -
Si - ro - to za - pu - šče - no tu rev - šči - na te ži, tam du - šo za - dol -
Po - slu - šaj na - še kli - ce, iz pro - si nam mo - drost, da i - šče - mo pra -

6

lje - nje živ lje - nja čol - nič naš. Ti kr - mi ga v - va - lo - vih, ti
že - no pe ko - ča vest mo ri. Bol - nik tu o - med lju - je, glej,
vi - ce, skr bi - mo za sve tost. Da bi Bo - ga lju - bi - li in

Ti kr - mi ga v - va - lo - vih, ti bra - ni ga v - ve -
Bol - nik tu o - med - lju - je, glej k - te - bi vse vzdi -
Da bi Bo - ga lju - bi - li in te - beprav lju -

12

bra - ni ga v - ve - tro - vih:
k - te - bi vse vzdi - hu - je: Ma - ri - ja, Ma - ri - ja, hi - ti na po - moč!
te - beprav ča - sti - li:

tro - vih, ti bra - ni ga v - ve - tro - vih,
hu - je, glej k - te - bi vse vzdi - hu - je: Ma -
bi - li in te - beprav lju - bi - li:

POREČKA I PULSKA BISKUPIJA

Povijesni osvrt

Papa Pavao VI. trajno je ujedinio hrvatski dio Istre apostolskim pismom "*Prvih godina XIX. stoljeća*" (Prioribus saeculi) od 15. listopada 1977. godine. Spomenutom je bulom Pazinska apostolska administratura ušla je u sastav Porečke biskupije koja je sjedinjena s Pulskom biskupijom Bulom pape Leona XII. "*Mjesto blaženoga Petra*" (Locum beati Petri) od 30. lipnja 1828. godine. Apostolsko pismo Pavla VI. stupilo je na snagu 8. siječnja 1978. godine, a proslava crkveno-pravnog ujedinjenja održano je u Eufrazijevoj bazilici u Poreču 8. i 9. travnja 1978. pod geslom "Istarska Crkva jedna." Računa se da je Istra bila crkveno-administrativno uređena 524. godine suglasnošću pape Ivana I., bizantinskog cara Justina i italskog kralja Teodorika. Tada su osnovane biskupije Poreč, Pula, Pićan, Novigrad, Kopar i Trst, te vjerojatno Cissa i Sipar.

Porečka biskupija smatra se najstarijom i prvom u Istri. Njezin prvi biskup sveti Mavro podnio je mučeničku smrt u Poreču za vrijeme Decijeve progonstva (249.-251.) kako zaključuje dr. Šonje ili za Valerijanova (253.-260.) ili Dioklecijanova (284.-305.) kako misle drugi znanstvenici na temelju proučavanja arheoloških nalaza i hagiografskih svjedočanstava. Biskupija je na početku imala isti teritorij kao i porečki ager koji se od mora protezao u unutrašnjost između Mirne i Lima obuhvativši Motovun, Pazin i Žminj. Nakon propasti biskupije Cisse njezino je područje - Rovinj, Bale, Svetvinčenat i Dvigrad - oko 780. godine pripalo porečkoj biskupiji. Godine 1784. austrijsko-mletačkom nagodbom granica biskupije određena je prema državnoj granici. Nagodbu je prihvatio papa Pio VI. 1788. bulom "*Super specula militantis Ecclesiae*". Spomenutom Bulom biskupija je dobila bužetski a izgubila pazinski dekanat. Bulom pape Pavla VI. vraćen je porečkoj biskupiji bužetski i pazinski dekanat te dodan pićanski i umaško-oprtaljski dekanat.

Pulska biskupija nešto je mlađa od porečke, ali je i ona dala svog prvog mučenika svetog Germana 284. godine za vrijeme Numerijanova ili Dioklecijanova progonstva. Prva pulska bazilika nepobitno svjedoči da je u Puli rezidirao biskup kao i paralelne ranokršćanske bazilike iz V. st. u Nezakciju, iako se prvi poznati biskup spominje 510. godine. Biskupija se na početku podudarala s granicama pulskog agera koji se uz istočnu obalu Istre protezao do rijeke Raše. Mutvoran i Barban smatraju se najstarijim sjedištima zbornih kaptola u biskupiji (VIII. st.), a Vodnjan se odvojio od Pule 1212. godine. Godine 1028. pulskoj su biskupiji pripali labinski i riječki arhiđakonati. Državna je austrijsko-mletačka granica prepолоvila pulsku biskupiju. Ta je

granica zadavala teške brige biskupima kojima su carski dekreti zabranjivali vršenje jurisdikcije u austrijskom dijelu. Kad se spor oko biskupijske granice riješio na razini susjednih država, papa Pio VI. izuzeo je 1788. iz labinskog arhiđakonata kršanski dekanat i riječki arhiđakonat, osim Rijeke, pripojivši ih novoosnovanoj biskupiji sa sjedištem u Gradiški (Gradisca) do 1791. i dalje tršćanskoj biskupiji. Rijeka je tada bila pod jurisdikcijom Modruške biskupije.

Pićanska biskupija spominje se od 524. godine s prvim poznatim biskupom svetim Niceforom. Biskupija je do 1028. obuhvaćala labinski i riječki arhiđakonat, a do ukinuća (1788.) imala je 11 župa i 6 kapelanija. Tijekom stoljeća nekoliko joj je puta prijetilo utrnuće, a nakon ukinuća ušla je do 1791. godine u sastav novoosnovane biskupije sa sjedištem u Gradiški (osim župe Grimalda), zatim u sastav novoosnovane Tršćanske biskupije.

Novigradska biskupija djelovala je od 520. do 1828. godine te je 1831. godine pripojena Tršćanskoj biskupiji. Biskupija je bila mala, a gubitkom umaške zborne crkve još se više smanjila. Sva je bila u mletačkoj Istri, često je njome harala kuga i malarija, te je bila vrlo siromašna i pod upravom stranih biskupa. Austrijsko-mletačkom nagodbom iz 1784. godine i odlukom pape Pija VI. iz 1788. godine umaški kraj bio je pripojen Novigradskoj biskupiji. Novigradska biskupija je inkorporirana Tršćanskoj biskupiji od 1831. dalje.

Pazinska apostolska administratura je privremena poratna tvorevina nastala 1947. godine. Ona je obuhvaćala hrvatski i slovenski dio Tršćanske biskupije u granicama bivše Države, izuzevši hrvatski dio takozvane zone B Slobodnog teritorija Trsta, tj. sav Umaški dekanat, dio Oprtaljskoga i župe Savudrija, Sveta Marija na Krasu i Kaštel koje su pripadale Piranskom dekanatu i Koparskoj biskupiji. Godine 1951. slovenski dio Tršćanske biskupije je oduzet Pazinskoj apostolskoj administraturi. Godine 1954. tj. nakon Londonskog memoranduma Sveta je Stolica sjedinila hrvatski dio zone B Pazinskoj apostolskoj administraturi uskladiivši granicu s republičkim granicama Slovenije i Hrvatske. Nakon promjene republičke granice 1956. godine pripale su Sloveniji hrvatske župe Gradina i Pregara i dio kapelanije Topolovac, ali su i dalje ostale crkveno sjedinjene s Pazinskom apostolskom administraturom do godine stupanja na snagu bule "Prvih stoljeća", kada su ušle u sastav Koparske biskupije. Godine 1968. tadašnja Biskupska konferencija uputila je Svetoj Stolici molbu za pripojenje Pazinske apostolske administrature Porečkoj biskupiji. I konačno (nakon Osimskog sporazuma) Sveti je Otac papa Pavao VI. definitivno riješio složeno pitanje granica naših biskupija i time zaokružio i objedinio mozaik istarske Crkve.

POREŠKA IN PULJSKA ŠKOFIJA

Zgodovinski pregled

Papež Pavel VI. je hrvaški del Istre trajno združil z apostolskim pismom "Prvih let XIX. stoletja" (Prioribus saeculi) z dne 15. oktobra 1977. S to bulo je Pazinska apostolska administratura postala del Poreške škofije, ki je bila združena s Puljsko škofijo z bulo papeža Leona XII. "Mesto blaženega Petra" (Locum beati Petri) z dne 30. junija 1828. Apostolsko pismo Pavla VI. je stopilo v veljavo 8. januarja 1978, cerkveno-pravno združitev pa so praznovali v Evfrazijevi baziliki v Poreču 8. in 9. aprila 1978 pod geslom "Ena Istrska Cerkev." Domneva se, da je bila Istra cerkveno-upravno urejena leta 524 s soglasjem papeža Janeza I., bizantinskega cesarja Justina in italskega kralja Teodorika. Takrat so bile ustanovljene škofije Poreč, Pulj, Pićan, Novigrad, Koper in Trst, verjetno pa tudi Cissa in Sipar.

Poreška škofija velja za najstarejšo in prvo v Istri. Njen prvi škof, sveti Mavro, je umrl kot mučenec v Poreču med Decijevim preganjanjem (249-251), kot meni dr. Šonje, ali med Valerijanovim (253-260) ali Dioklecijanovim (284-305) preganjanjem, kot menijo drugi znanstveniki na podlagi arheoloških najdb in hagiografskih pričevanj. Škofija je sprva obsegala isto ozemlje kot poreško polje, ki se je raztezalo od morja v notranjost med Mirno in Limom ter vključeval Motovun, Pazin in Žminj. Po propadu škofije Cissa je njeno ozemlje - Rovinj, Bale, Svetvinčenat in Dvigrad - okoli leta 780 pripadlo poreški škofiji. Leta 1784 je avstrijsko-beneški dogovor določil mejo škofije glede na državno mejo. Dogovor je sprejel papež Pij VI. leta 1788 z bulo "Super specula militantis Ecclesiae." Z omenjeno bulo je škofija pridobila buzetski, a izgubila pazinski dekanat. Z bulo papeža Pavla VI. je poreška škofija ponovno pridobila buzetski in pazinski dekanat ter dodala pićanski in umaško-oprtaljski dekanat.

Puljska škofija je nekoliko mlajša od poreške, vendar je tudi dala svojega prvega mučenca, svetega Germana, leta 284 med Numerijanovim ali Dioklecijanovim preganjanjem. Prva puljska bazilika nedvoumno dokazuje, da je bila v Puli rezidenca škofa, prav tako pa tudi vzporedne zgodnjekršćanske bazilike iz 5. stoletja v Nezakciju, čeprav je prvi znani škof omenjen leta 510. Škofija je sprva sovpadala z mejami puljskega polja, ki se je ob vzhodni obali Istre raztezalo do reke Raše. Mutvoran in Barban veljata za najstarejša sedeža zbornih kapituljev v škofiji (8. stol.), Vodnjan pa se je od Pulja ločil leta 1212. Leta 1028 sta puljski škofiji pripadla labinski in reški arhidiakonat. Državna avstrijsko-beneška meja je prepолоvila puljsko škofijo. Ta meja je povzročala težave škofom, ki jim cesarski dekreti niso dovoljevali

izvajanja jurisdikcije v avstrijskem delu. Ko je bil spor o meji škofije rešen na ravni sosednjih držav, je papež Pij VI. leta 1788 izključil iz labinskega arhiidiakonata kršanski dekanat in reški arhiidiakonot, razen Reke, in jih pripojil novoustanovljeni škofiji s sedežem v Gradiški (Gradisca) do leta 1791 in kasneje tržaški škofiji. Reka je bila takrat pod jurisdikcijo Modruške škofije.

Pićanska škofija se omenja od leta 524 s prvim znanim škofom svetim Niceforom. Škofija je do leta 1028 obsegala labinski in reški arhidakonot, do ukinitve (1788) pa je imela 11 župnij in 6 kaplanij. Skozi stoletja ji je večkrat grozilo izumrtje, po ukinitvi pa je do leta 1791 postala del novoustanovljene škofije s sedežem v Gradiški (razen župnije Grimalda), nato pa je postala del novoustanovljene Tržaške škofije.

Novigradska škofija je delovala od leta 520 do 1828, leta 1831 pa je bila pripojena Tržaški škofiji. Škofija je bila majhna, izguba umaške zborniške cerkve pa jo je še dodatno zmanjšala. Bila je v celoti v beneški Istri, pogosto so jo prizadele kuga in malarija, zato je bila zelo revna in pod upravo tujih škofov. Z avstrijsko-beneškim dogovorom iz leta 1784 in odločitvijo papeža Pija VI. iz leta 1788 je bilo območje Umaga pripojeno Novigradski škofiji. Novigradska škofija je bila inkorporirana v Tržaško škofijo od leta 1831 dalje.

Pazinska apostolska administratura je bila začasna povojna tvorba, nastala leta 1947. Obsegala je hrvaški in slovenski del Tržaške škofije v mejah bivše države, razen hrvaškega dela tako imenovane cone B Svobodnega tržaškega ozemlja, tj. celoten umaški dekanat, del Oprtaljskega in župnije Savudrija, Sveta Marija na Krasu in Kaštel, ki so pripadale Piranskemu dekanatu in Koprski škofiji. Leta 1951 je bil slovenski del Tržaške škofije odvzet Pazinski apostolski administraturi. Leta 1954, tj. po Londonskem memorandumu, je Sveti sedež združil hrvaški del cone B s Pazinsko apostolsko administraturo, in uskladi mejo z republiški mejami Slovenije in Hrvaške. Po spremembi republiške meje leta 1956 so Sloveniji pripadle hrvaške župnije Gradina in Pregara ter del kaplanije Topolovac, vendar so ostale cerkveno združene s Pazinsko apostolsko administraturo do uveljavitve bule "Prvih stoletij", ko so postale del Koprške škofije. Leta 1968 je takratna škofovska konferenca Svetemu sedežu poslala prošnjo za pripojitev Pazinske apostolske administrature k Poreški škofiji. Končno je papež Pavel VI. (po Osimskem sporazumu) dokončno rešil zapleteno vprašanje meja naših škofij in tako zaokrožil ter združil mozaik istrske Cerkve.

BL. MIROSLAV BULEŠIĆ, SVEĆENIK I MUČENIK

Djetinjstvo i sjemenišno školovanje

Miroslav Bulešić rodio se 13. svibnja 1920. u istarskom selu Čabrunići, župe Svetvinčenat, od roditelja Miha i Lucije rođ. Butković. Kršten je 23. svibnja u župnoj crkvi u Juršićima. Prve je molitve i prve istine katoličke vjere mali Miroslav naučio iz molitvenika «Oče budi volja tvoja», knjige koju je za duhovne potrebe hrvatskih vjernika u Istri u 19. stoljeću sastavio biskup Juraj Dobrila. Osnovnu školu polazio je u Juršićima, gdje mu vjeroučiteljem bijaše revni i vrijedni svećenik Ivan Pavić. U desetoj godini života Bulešić se opredjeljuje za sjemenišno školovanje. Budući da je godinu dana bio u pripravnici «Alojzjevišće» u Gorici, Miroslav Bulešić ulazi u sjemenište u Kopru za školsku godinu 1931/32. U koparskom sjemeništu boravi do 1939. godine, kada je, završivši pet razred gimnazije i tri razreda liceja, položio ispit zrelosti, veliku maturu. Nakon položene mature u koparskom sjemeništu, a na preporuku svećenika Ivana Pavića («Radi se o odličnom mladiću, intelektualnom, otvorenom, pobožnom i dobrom») njegov ga porečki i pulski biskup upućuje na jesen 1939. na studij u Rim.

Studij u Rimu

U Vječnom gradu bogoslov Bulešić boravio je od jeseni 1939. do ljeta 1943. godine. Prve godine studija boravio je u Francuskom zavodu, a naredne tri godine u sjemeništu Lombardo. Studirao je na Papinskom sveučilištu Gregorijani filozofiju i teologiju. Za uzdržavanje Bulešića u Rimu zauzeo se i tadašnji zagrebački nadbiskup, kasnije kardinal, bl. Alojzije Stepinac, o čemu svjedoči pismo o. Sakača iz siječnja 1940. godine.

U Rimu, središtu kršćanstva i gradu tolikih prvokršćanskih mučenika, Bulešić je sazrio duhovno i intelektualno. Na blagdan Bezgrješnog začeca Blažene Djevice Marije 1942. godine, u bazilici sv. Petra osobno je sudjelovao kod Papine posvete svijeta Bezgrješnom Srcu Marijinu.

U rano proljeće 1943. godine, na poziv svog biskupa, bogoslov Bulešić vratio se u Istru da primi svećeničko ređenje.

Ređenje i Mlada misa

Miroslav Bulešić za svećenika je zaređen 11. travnja 1943. godine u župnoj crkvi u Svetvinčentu. O tom je događaju u dnevniku zapisao: “Moja majka, otac i braća su plakali, a i mogli su: sin im je umro, sam je prestajao biti njihova svojina i počimao biti stvar Božja”. Dva tjedan potom u rodnoj je župi slavio svoju Mladu misu. Kao svoje mladomisničko geslo uzeo je zazive iz molitve Oče naš: “Dođi kraljevstvo tvoje! Budi volja Tvoja!”

Župnik u Baderni

Na jesen 1943. godine Bulešić je imenovan župnikom u Baderni. U toj se župi slijedeće dvije ratne godine zdušno trudio u pastoralnom djelovanju te se istodobno hrabrio i nesebično zauzimao za ljude, osobito za one koji su u ratnom vihoru bili najugroženiji. U svibnju 1944. godine piše vlč. Ivanu Paviću: “Između žalosnog, tužnog, krvlju natopljenog naroda, mi moramo biti dobri Samaritanci, koji tješimo, liječimo, pridižemo, zavijamo svaku ranu...” Na Poreštini, kao i po svoj Istri, tada djeluju tri vojske: partizani, fašisti i Nijemci. No kroz cijelo to vrijeme mržnje, uz istinsko rodoljublje, vlč. Bulešić je sačuvao univerzalnost i principijelnost katoličkog svećenika te je ispod bilo koje vojničke odore uvijek gledao čovjeka kao Božju sliku, o čemu svjedoči njegova izjava: “Ja sam katolički svećenik i podijelit ću svete sakramente svima koji ih zatraže: i Hrvatima i Nijemcima i Talijanima.” Zbog takvog odvažnog, dosljednog i načelnog djelovanja Bulešiću stižu prijetnje s raznih strana, te je on u osobnom dnevniku u proljeće 1944. zapisao, obraćajući se Bogu: “Ako me hoćeš k Sebi, evo me pripravna. Moj život Ti sasvim darujem za svoje stado. Uz Tvoju milost, i ako me Ti učiniš dostojnim, ne bojim se mučeništva, već ga žudim. Neka bude Tvoja volja.” Zatim, kao da naslućuje da bi se i sama njegova žrtva mogla iskrivljeno tumačiti, on sam pojašnjava za što je spreman položiti život: “Želim umrijeti samo za slavu Božju i spasenje duše svoje i duše svojih vjernika.” Protivnicima pak i progoniteljima poručuje: “Moja osveta je – oprost”. Nakon učestalih optužbi i kleveta, Bulešić na Božić 1944. godine u propovijedi sasvim otvoreno govori vjernicima svoje župe: “Ničega se ne bojim, jer znam da činim u svemu svoju dužnost, i miran sam pred Bogom i pred ljudima. Puštam vama da sudite i da prosudite moje djelovanje. Ja, znajte, da ću se uvijek držati vjere, držati svojeg poštenja, koje neću prodati za ikakvu zemaljsku cijenu; bez straha ću svakome kazati ono što je pošteno i ono što nije pošteno. Prema tim ću načelima uvijek živjeti. A to su načela Kristova.” Kraj rata dočekao je Bulešić u Baderni, ali već u jesen 1945. imenovan je župnikom u Kanfanaru.

Župnik u Kanfanaru

U ovoj novoj sredini župnik Bulešić dao se svom revnošću na duhovnu obnovu prostrane i zahtjevne župe. Osim Kanfanara, u sklopu te župe su i velike kapelanije Sošići i Barat. Oživio je crkveno pjevanje, crkvena su slavlja postala za sve privlačna. Uveo je u župu pobožnosti prema Srcu Isusovu i prema Srcu Marijinu, promičući i zajedničko moljenje krunice, češću ispovijed i svetu pričest, posebno za skupine revnijih vjernika, za mladež, djecu. Vjernike su grubim pritiscima odvrćali od nedjeljne mise i crkvenih obreda, stali su

uvoditi samo “civilna vjenčanja” i pogrebe, itd. No uza sve pritiske i uvjeravanja od strane komunista, kanfanarski su župljani u povećem broju dolazili u crkvu i pažljivo slušali župnikove propovijedi. Od svjedoka i danas čujemo kako su komunisti priznavali svoju nemoć i male uspjehe u protucrkvenom djelovanju. Promatrajući kako narod hrli na misu, a Bulešića kako u biretu i reverendi, odgovarajući na pozdrave, prolazi između okupljenih vjernika prema crkvi, neki su članovi komunističke partije jedne nedjelje 1946. godine na kanfanarskom trgu međusobno zaključili: “Dok je ovaj živ, narod neće ići za nama, niti dolaziti na naše sastanke”. Župnika Bulešića pokušali su preko rodbine nagovoriti neka se makne iz Kanfanara, neka pođe u Italiju: tamo je studirao, tamo ima rodbine i prijatelja, tamo će biti na miru. No on je odvratio: “Ovdje je veća potreba za svećenicima, ovdje treba ostati!” Prenijeli su mu i otvorene prijetnje komunista: neka ne govori tako otvoreno, neka bude oprezan, prijetite da će ga ubiti. On je odgovorio: “Ako me ubiju, ubit će me za vjeru i Boga!” Miroslav Bulešić nije ostao dugo u Kanfanaru, jer je već školske godine 1946/47. postavljen za podravnatelja i profesora u Biskupijskom sjemeništu u Pazinu.

Poglavar u sjemeništu i tajnik Svećeničkog zbora

U Pazinskom sjemeništu Bulešić se ozbiljno, savjesno i zdušno posvećuje radu s prvim generacijama sjemeništara. Istodobno se, kao tajnik Svećeničkog zbora sv. Pavla, odvažno i ustrajno zauzima za slobodu vjere i nesmetanog djelovanja Crkve u novoj, komunističkoj državi. Također se, u tom Svećeničkom zboru, svim silama trudi da zaštiti osobito mlađe svećenike od komunističkih nasrtaja s jedne strane te da Zbor svećenika očuva od pogubnih manipulacija onodobnih vlasti s druge strane. U to ulaže sav svoj svećenički ugled, znanje i iskustvo, svjedočeći ponajprije vlastitim primjerom: kršćanskom principijelnošću, hrabrošću i dosljednošću. Zrelo sagledavajući situaciju u kojoj se našla Crkva u Istri i njezino svećenstvo, koji su trpjeli sve jače pritiske komunističkih vlasti, u vremenu kad je porečki i pulski biskup Radossi napuštao Istru, a tršćansko – koparskom biskupu Santinu komunisti otvoreno prijetili, dok je zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac bio zatočen u Lepoglavi, Bulešić se intimno pripremao za mučeništvo. To je posvjedočio njegov tadašnji stariji subrat u Pazinskom sjemeništu, kasnije riječko-senjski nadbiskup mons. Josip Pavlišić, u crkvi u Lanišću 23. kolovoza 1997. godine: “Tri mjeseca prije svoje smrti, u kasno proljeće 1947. godine, Miro Bulešić mi je govorio o bijelom i crvenom mučeništvu. On se je već tada pripremao na mučeništvo”. A sjemeništarcima je, kako je sam zabilježio u svom dnevniku, govoreći o svećeničkom poslanju, tih dana rekao: “Biti svećenik znači – biti

mučenik”. Početkom ožujka 1947., podravnatelj Bulešić se pobrinuo da se veliko raspelo, koje je iz središta atrija Biskupijskog sjemeništa svetogrdno skinula skupina “napredne omladine”, uz pjevanje i molitve cijelog Sjemeništa časno vrati na svoje mjesto. Koncem lipnja 1947. godine, obraćajući se Bogu, u dnevniku je zapisao: “Ja želim, ako je Tvoja volja, čim prije doći k Tebi”. Premda još mladog, ali već uglednog i nesavitljivog svećenika, protivnici su zacijelo stalno pratili i čekali svoj čas.

Mučeništvo za vjeru

U kolovozu 1947. Miroslav Bulešić, kao podravnatelj Pazinskog sjemeništa i tajnik Svećeničkog zbora sv. Pavla, prati delegata Svete Stolice mons. dr. Jakoba Ukmara kod dijeljenja sv. potvrde u Buzetu i okolnim župama. “One dane kad sam obilazio župe radi krizme rado mi je pomagao. Gdje je prijetila opasnost, polazio je naprijed pregledati teren”, svjedoči o svom prijatelju Bulešiću dr. Ukmar u pismu mons. Mariu Pavatu u Rim od 5. rujna 1954. godine. U subotu 23. kolovoza 1947. godine, kad su razulareni komunisti upali u župnu crkvu u Buzetu, s namjerom da spriječe Krizmu, Bulešić je svojim tijelom branio Svetohranište i u njemu Presveti oltarski sakrament. “Ovamo možete proći samo preko mene mrtvoga”, rekao im je, blijed u licu, ali posve smiren, stojeći na gornjoj stepenici oltara, okrenut prema onima koji su drsko zaposjeli prezbiterij. Uoči dolaska u Lanišće, dok su s Čićarije stizale prijetnje organiziranih komunisti, na pitanje boji li se tamo otići, Miroslav Bulešić je odgovorio: “Samo jedanput će se umrijeti”. Krizma u Lanišću održana je u nedjelju, na blagdan sv. Bartola apostola, 24. kolovoza 1947. godine.

Govoreći o mučeništvu Miroslava Bulešića, dr. Ukmar je u službenom izvješću za Biskupski Ordinarijat u Trstu od 12. studenoga 1947. godine, napisao: “Nakon završetka krizme u crkvi i mise koju je služio vlč. Miroslav Bulešić, uputili smo se ka župnoj kući. Nakon četvrt sata, kad su bili krizmani i oni koji su naknadno prispjeli – bilo je to oko jedanaest sati – pobunjenici su ušli u kuću i ubili nožem vlč. g. Bulešića koji je bio kraj vratiju. Ja osobno izišao sam iz župnog ureda u predvorje i vidio ga mrtva kako leži na tlu među zlikovcima koji su zaposjeli kuću; povukao sam se u spavaću sobu, gdje sam nakon minute vremena i sam teško izudaran i ostao sam ležeći u krvi. Smatrajući da sam mrtav, ostavili su mene i potražili župnika, ali ga nisu pronašli jer se bio sakrio. Kroz dvadeset sati ostao sam u nesvijesti...”. Bulešić je ubijen ubodima noža u grlo, a njegova krv poprskala je zid predsoblja laniškoga župnog ureda. Prema riječima očevidaca, Bulešić je, osjetivši da umire, zazivao: “Isuse, primi dušu moju!”.

Tadašnje vlasti nisu dopustile da se ovaj odvažni svjedok vjere pokopa u rodnoj župi u Svetvinčentu, nego su odredili da bude pokopan u Lanišću. Tek je 1958. omogućeno da se njegovi tjelesni ostaci prenesu u rodnu župu, gdje su pokopani kraj glavnog ulaza u crkvu mučenika sv. Vincencija, na groblju; odatle su godine 2003. preneseni u župnu crkvu, gdje se i danas štuje. U Biskupiji porečkoj i pulskoj provedeno je (1998.-2004.) službeno istraživanje o životu i mučeničkoj žrtvi Miroslava Bulešića, koje je 2004. godine predano Kongregaciji u Rim.

Beatifikacija

Mons. Dragutin Nežić, tadašnji apostolski upravitelj Porečke i Pulske biskupije, kao i hrvatskog dijela Tršćansko-koparske biskupije (Pazinske administrature), pokrenuo je službeni proces za kanonizaciju Sluge Božjeg Miroslava Bulešića, 24. travnja 1956. Bio je ovo prvi proces za jednu žrtvu komunističkog režima u našoj Domovini. Proces će ubrzo biti obustavljen zbog političke situacije i drugih okolnosti. Nakon pada komunističkog režima, postupak je ponovno obnovio mons. Ivan Milovan, porečki i pulski biskup, te je kroz tri godine (2000.-2003.) završeno biskupijsko istraživanje. Oci kardinali i biskupi, na redovnoj sjednici od 20. studenog 2012., kojom je predsjedao, kardinal Angelo Amato, utvrdili su da je Sluga Božji ubijen zbog njegove vjernosti Kristu i Crkvi. Nakon što je Svetom Ocu Benediktu XVI. iznijeto iscrpno izvješće kardinala prefekta o svim fazama, Sveti Otac, potvrđujući glasovanje Kongregacije za kauze svetaca, je izjavio: Utvrđuje se mučeništvo u slučaju sluge Božjega Miroslava Bulešića, dijecezanskog svećenika u predmetu i učinku o kojem se raspravlja.

Državno Tajništvo Svete Stolice, dopisom od 12. veljače 2013. godine, priopćilo je da je Sveti Otac Benedikt XVI. dopustio da se obred proglašenja blaženim Sluge Božjega Miroslava Bulešića obavi u Porečkoj i Pulskoj biskupiji u subotu, 28. rujna 2013. godine. Predstavnik Svetog Oca na slavlju proglašenja blaženim u Areni u Puli je uzoriti gospodin Angelo kardinal Amato, prefekt Kongregacije za kauze Svetih.

Zaključak

Dugo vremena režim je tražio mogućnost kako da se obračuna s mladim poletnim svećenikom koji je svojim svetačkim životom i evanđeoskom gorljivošću zahvaćao vjernička srca. Vlč. Miroslav Bulešić nije postao slučajna žrtva, niti je slučajno prihvatio mučeništvo, jer nije imao drugog izbora. Njegov izbor je bio nasljedovanje Isusa Krista do Kalvarije, Golgote. Kad čitamo duhovne zapise uočavamo duhovnu spremnost na mučeništvo. Za Bulešića

mučeništvo je predstavljalo pobjedu nad zlom. Krist je zlo pobijedio na križu, u trenutku kad se činilo da je najnemoćniji tad je pobijedio najmoćnijeg neprijatelja – zlo – Sotonu. Svoje mučeništvo svaki svetac vidi ne kao pobjedu Zloga, ili odraz Božje nemoći, nego kao najsnažniji odgovor na zlo. Mučenička krv kršćana najsnažnije je progovorila u trenutcima kad je zlo rušilo sve pred sobom. Đavolski pohod su zaustavili mučenici, koji su svojom krvlju, svojim životom koji im je dao Bog, spremno stali pred đavolsko djelo i Božjom snagom uništili zlo. Bulešić u svojim duhovnim zapisima moli Božju snagu da bude spreman na mučeništvo, kako ne bi osuđivao svoje neprijatelje, nego im prašta. Bulešić ne razmišlja kako da izbjegne progon, niti da sačuva vlastiti život, već se nastoji duhovno dovoljno pripremiti kad dođe taj čas da spremno prihvati mučeničku smrt i da u tom času oprostí svojim neprijateljima. Ubiti jednog svećenika, vjernika, za komunistički režim je bilo najveće postignuće humanosti jer su vjerovali da će tako smanjiti broj onih koji su spremni umrijeti za Boga i Crkvu. Međutim, nisu računali da je svaka mučenička smrt sjeme novih kršćana.

BLAŽENI MIROSLAV BULEŠIĆ

Otroštvo in semeniško izobraževanje

Miroslav Bulešić se je rodil 13. maja 1920 v Istri v vasi Zaborni (Čabruniči), župnija Sanvincentu (Svetvinčenat). Njena starša sta bila Miho in Lucija rojena Butković. Krščen je bil 23. maja v župnijski cerkvi Roveria (Juršiči). Miroslav se je kot otrok prvih molitev in prvih pojmov krščanske vere naučil iz molitvenika Oče, budi volja tvoja, ki ga je škof Juraj Dobrila sestavil za hrvaške vernike Istre v 19. stoletju. Obiskoval je osnovno šolo Roveria, kjer mu je bil verouk duhovnik Ivan Pavić, ki je bil zelo cenjen zaradi svoje gorečnosti. Pri desetih letih se je Bulešić odločil nadaljevati študij v semenišču. Po enoletnih pripravah v zavodu Alojzevišče v Gorici je Miroslav Bulešić v šolskem letu 1931/32 vstopil v koprsko semenišče. Tam je ostal do leta 1939, leta, ko je po petih in treh letih gimnazije opravil maturo. Po končanem študiju v koprskem semenišču in po priporočilu duhovnika Ivana Pavića (»Je odličen mladenič: inteligen, odprt, pobožen in dobrega značaja«), je poreško-puljski škof jeseni g. 1939, poslan na študij v Rim.

Študent v Rimu

Študent teologije Bulešić je ostal v Rimu od jeseni 1939 do poletja 1943. Prvo leto je bil študent francoskega kolegija, druga tri leta pa je preživel v lombardskem semenišču. Študiral je filozofijo in teologijo na Papeški univerzi

Gregoriana. Za ohranitev Bulešića v Rimu se je zanimal tudi zagrebški nadškof, kasneje imenovani kardinal, blaženi Alojzije Stepinac: to potrjuje pismo p. Sakača januarja 1940. Bulešić se je nadškofu Stepincu v pismu februarja istega leta 1940 zahvalil za pomoč. V Rimu, središču krščanstva in domovini mnogih mučencev prvih stoletij, je Bulešić dosegel duhovno in intelektualno zrelost. Na dan Brezmadežnega spočetja Blažene Device Marije leta 1942 je osebno sodeloval v baziliki svetega Petra pri papeževi posvetitvi sveta Brezmadežnemu Srcu Marijinemu. V začetku pomladi 1943 se je študent teologije Bulešić na povabilo svojega poreško-puljskega škofa vrnil v Istro, da bi prejel duhovniško posvečenje.

Duhovniško posvečenje in prva maša

Miroslav Bulešić je bil posvečen v duhovnika 11. aprila 1943 v župnijski cerkvi Sanvinčenti. O tem dogodku je v svojem dnevniku zapisal: »Moja mati, moj oče in moji bratje so jokali in prav so jokali: njihov sin je umiral, prenehal je pripadati njim in postal božja last.« Dva tedna kasneje je v lastni župniji obhajal svojo prvo mašo kot novomašnik. Za geslo svojega duhovniškega življenja si je izbral besede Oče naš »Pridi tvoje kraljestvo! Zgodi se tvoja volja!

Župnija v Baderna

Jeseni 1943 je bil Bulešić imenovan za župnika v Baderni. V tej župniji se je v naslednjih dveh letih z veliko zavzetostjo posvetil dušnopastirski službi, hkrati pa se brez prizanesljivosti in poguma zanimal za tiste, ki so bili med divjočo vojno najbolj izpostavljeni. Maja 1944 je pisal rev. Ivan Pavić: »Med prizadetimi in krvavečimi moramo biti kot usmiljeni Samaritan: tolažiti, zdraviti, dvigniti, prevezati vsako rano ...«. Na ozemlju Poreča, tako kot v vsej Istri, so tedaj delovale tri vojske: partizanska, fašistična in nemška. V vsem tem času polnem sovraštva je vlč. Bulešić je pokazal resnično ljubezen do svoje domovine, vendar brez ogrožanja univerzalnosti in koherentnosti katoliškega duhovnika, saj je v vsakem človeku, ne glede na njegovo vojaško uniformo, videl božjo podobo, kot se sam izraža: »Sem katoliški duhovnik in Vsem, ki me bodo zanje prosili, bom podelil svete zakramente: naj bodo Hrvati, Nemci ali Italijani.« Zaradi njegove odločne in skladne drže so Bulešiću grozili z različnih koncev, spomladi 1944 pa se je v zapisu v osebem dnevniku takole obrnil na Boga: »Če hočeš, da pridem k tebi, tukaj sem pripravljen. Ponujam ti vse svoje življenje za svojo čredo. Zaupam v Tvojo milost in če me boš naredil vrednega tega, se ne bojim mučeništva, ampak si ga močno želim. Zgodi se tvoja volja." Potem pa, kakor da bi slutil, da bi lahko tudi njegovo žrtev

napačno razlagali, sam razloži, za kaj je pripravljen žrtvovati svoje življenje: »Želim umreti samo za božjo slavo in za odrešenje svoje duše in duš mojih vernikov.«

Župnija v Kanfanaru

Poln gorečnosti in neumorne zavzetosti se je Miroslav Bulešić trudil, da bi njegova nova župnija duhovno napredovala z rednim poučevanjem katekizma v šoli, s konferencami za različne kategorije, srečanji za mlade, širjenjem pobožnosti do Srca Jezusovega in Marijinega, organizacijo misijona in z druge pobude, ki vztrajno premagujejo pasti militantnega ateizma. Z oznanjevanjem evangelija je hkrati razodel svojo ljubezen do ubogih in tistih, ki potrebujejo pomoč. Junija 1946 je takole zapisal v knjigi »Župnijska obvestila«: »Vsakdo lahko pride k meni, ne glede na vse, kar veš, da bi ti lahko pomagal. Revni naj se ne bojijo prestopiti mojega praga. Dokler imam nekaj jaz, bo imel tudi on. Vedno sem imel rad uboge, ljubim jih in jih bom ljubil ter jim bom pomagal po svojih zmožnostih.« Da to niso bile le lepe besede, potrjuje naslednje dejstvo. Jeseni 1946 je v župnijsko hišo v Kanfanaru prišel ubogi starec z razcapano obleko in paralizirano roko. Bulešiću je mama ponudila nekaj za pod zob. Medtem je prišel župnik Bulešić iz cerkve z brevirjem v roki in, ko je videl raztrgano srajco reveža, ga je ustavil na dvorišču in poslal njegovo mater, da mu vzame eno od njegovih dveh srajc. Nasprotujoč se pogubnemu poveljevanju komunistične partije in načrtnemu oboževanju »vodje revolucije«, je Bulešić na veliki petek 1946 s prižnice župnijske cerkve pogumno vzklikal: »Križani Jezus Kristus je naš Bog in naš Kralj je naša mati. Vera in zveličanje naših duš, naše največje bogastvo, svetinja.« Čeprav je bil izjemno zahteven, zlasti glede vere in morale, je bil Bulešić med verniki spoštovan in ga je rade volje poslušal. To seveda ni bilo vseč komunistični oblasti. Zato se grožnje začnejo tudi v Kanfanarju. Ko je izvedel za te grožnje, ga je eden od njegovih sorodnikov, zaskrbljen, skušal prepričati, naj se zateče v Italijo, vendar je Bulešić odgovoril: »V Italiji je dovolj duhovnikov. Tukaj moramo ostati.« Sorodnik odgovori: "Kaj pa če te tukaj ubijejo?" "Če me bodo ubili, me bodo ubili zaradi Boga in vere," je odgovoril Bulešić. Miroslav Bulešić se je v Kanfanarju zadržal kratek čas. V začetku šolskega leta 1946/47 je bil imenovan za prorektorja in profesorja v škofijskem semenišču v Pazinu.

Semeniški predstojnik in Tajnim duhovniškega združenja

V pazinskem semenišču se je Bulešić z resnostjo, vestjo in navdušenjem posvetil vzgoji prvih generacij semeniščnikov. Obenem se je kot tajnik Duhovniškega združenja v São Paulu s pogumom in vztrajnostjo zavezal, da

bo branil svobodo vere in delovanje Cerkve v novi komunistični državi. Poleg tega v Duhovniški zvezi dela vse, da bi zaščitil predvsem mlajše duhovnike pred nevarnostmi komunizma in ohranil samo Zvezo pred pretanjenimi manipulacijami takratne oblasti. V ta namen je namenil ves svoj ugled, svojo kulturo in svoje izkušnje, pri čemer je v prvi vrsti z lastnim zgledom pričal: zvestobo krščanskim načelom, pogum in skladnost. Glede na položaj, v katerem se je znašla istrska Cerkev in njena duhovščina, ki je bila iz dneva v dan bolj podvržena komunističnemu zatiranju, medtem ko je poreški in puljski škof Radossi zapustil Istro, je bilo odkrito zagroženo tržaško-koprskemu škofu Santinu, medtem ko Zagrebški nadškof Alojzije Stepinac je bil v zaporu v Lepoglavi, Bulešić se je skrivaj pripravljal na mučeništvo. O tem priča njegov brat, takratni blagajnik v pazinskem semenišču, tedanji rienski nadškof msgr. Josip Pavlišić je 23. avgusta 1997 v cerkvi Lanischie dejal: »Tri mesece pred smrtjo, zadnje dni pomladi 1947, mi je Miro Bulešić govoril o belem mučeništvu in o rdečem mučeništvu. Pripravljal se je že na mučeništvo." Semeniščnikom je, kot je tiste dni sam zapisal v svojem dnevniku, rekel: »Biti duhovnik pomeni biti mučenik.« V začetku marca 1947 je prorektor Bulešić dal postaviti nazaj na svoje mesto veliko razpelo, ki ga je skupina »mladih naprednjakov« svetoskrunsko odstranila iz atrija škofovskega semenišča, ob pesmih in molitvah vsega semenišča. Proti koncu junija 1947 je ob obračanju k Bogu v svoj dnevnik zapisal: »Želim si, če je to po Tvoji volji, čim prej priti k Tebi«. Njegovi nasprotniki so gotovo pazili na duhovnika, še mladega, a cenjenega in neprilagodljivega, in čakali na svoj ugoden trenutek.

Mučenec za vero

Avgusta 1947 je Miroslav Bulešić, podrektor pazinskega semenišča in tajnik duhovniškega združenja Svetega Pavla, spremljal delegata Svetega sedeža msgr. Jakoba Ukmarja za birmo v Buzetu in okoliških župnijah. »V tistih dneh, ko sem hodil iz ene župnije v drugo po birmo, mi je rade volje pomagal. Kjer se je sumilo, da bo nevarnost, je šel naprej, da preveri teren«, se je izrazil msgr. Ukmar proti svojemu spremljevalcu vlč. Bulešić je v pismu, ki ga je poslal msgr. Mario Pavat v Rimu 5. septembra 1954. Ko so v soboto, 23. avgusta 1947, razjarjeni komunisti vdrli v buzetsko župnijsko cerkev, da bi preprečili birmo, je Bulešić stopil pred tabernakelj v bran svetniku. Zakrament. »Od tod lahko greš le čez moje truplo« je rekel z bledim obrazom, a jasnim in odločnim glasom, stoječ na oltarnem odru, obrnjen proti ljudem, ki so vdrli v prezbiterij. Miroslav Bulešić je dan pred odhodom v Lanišče, ko je izvedel za resne grožnje komunistov, osebi, ki ga je vprašala, ali se boji iti tja, odgovoril: "Samo enkrat se umre." In pričel je pričevati za Kristusa in njegovo Cerkev v pokorščini

Svetemu sedežu, ki ga je poleti 1947 v Istri zastopal znani duhovnik slovenske narodnosti msgr. Jakob Ukmar. V Lanišću so birmo obhajali v nedeljo, 24. avgusta 1947, na praznik svetega apostola Bartolomeja. V zvezi z mučeniško smrtjo Miroslava Bulešića je msgr. Ukmar se je v svojem uradnem poročilu, poslanem 12. novembra 1947 škofovski kuriji v Trstu, izrazil takole: »Po birmi v cerkvi in maši, ki jo je obhajal vp. Miroslava Bulešića smo se napotili v župnijski dom. Čez četrto ure, ko so bili potrjeni tudi tisti, ki so prišli kasneje - ura je bila okoli enajste -, so napadalci vstopili v hišo in z nožem pokončili župnika. Bulešić, ki je bil ob vratih. Osebno sem šel iz župnijske pisarne v vežo in ga videl ležati mrtvega na tleh med zločinci, ki so zasedli hišo; Umaknil sem se v spalnico, kjer so me kmalu zatem močno pretepli in pustili ležati na tleh v lastni krvi. Ker so mislili, da sem mrtev, so me pustili iskat župnika, a ga niso našli, ker se je skrival. Dvajset ur sem ostal nezavesten ...«. Bulešić je umrl zaradi več ran z nožem v grlo, njegova kri pa je umazala steno atrijskega župnijskega urada. Po izjavah očitvidcev je Bulešić ob občutku, da umira, rekel: "O Jezus, dobrodošla duša moja!". Takratna oblast tega pogumnega pričevalca vere ni dovolila pokopati v njegovi rojstni župniji Sanvincenti, ampak je zahtevala, da ga pokopljejo v Lanišću. Še leta 1958 je bilo mogoče njegove posmrtno ostanke prenesti v rojstno župnijo, kjer so jih položili blizu glavnega vhoda cerkve sv. Vincencija mučenika, na pokopališču; od tu so jih leta 2003 prepeljali v župnijsko cerkev, kjer se nahajajo še danes. Škofijski informativni proces o življenju in mučeništvu Miroslava Bulešića je potekal v poreško-puljski škofiji (1998-2004), dokumenti procesa pa so bili leta 2004 predani Kongregaciji za zadeve svetnikov v Rimu.

Beatifikacija

Msgr. Dragutin Nežić, takratni apostolski upravitelj Poreške in Puljske škofije ter hrvaškega dela Tržaško-koprske škofije (Pazinske administrature), je 24. aprila 1956 začel uradni postopek za kanonizacijo Božjega služabnika Miroslava Bulešića. To je bil prvi postopek za žrtev komunističnega režima v naši domovini. Postopek je kmalu prekinjen zaradi političnih razmer in drugih okoliščin. Po padcu komunističnega režima je postopek ponovno obnovil msgr. Ivan Milovan, poreški in puljski škof, ter je v treh letih (2000–2003) zaključil škofijsko preiskavo. Kardinali in škofje so na redni seji 20. novembra 2012, ki ji je predsedoval kardinal Angelo Amato, ugotovili, da je Božji služabnik umrl zaradi svoje zvestobe Kristusu in Cerkvi. Po tem, ko je kardinal prefekt Svetemu očetu Benediktu XVI. predstavil podrobno poročilo o vseh fazah, je Sveti oče, potrdivši glasovanje Kongregacije za zadeve svetnikov, izjavil: Ugotavlja se mučeništvo Božjega služabnika Miroslava Bulešića, škofijskega

duhovnika, v zadevi in učinku, o katerih se razpravlja. Državni tajništvo Svetega sedeža je v dopisu z dne 12. februarja 2013 sporočilo, da je Sveti oče Benedikt XVI. dovolil, da se obred razglasitve za blaženega Božjega služabnika Miroslava Bulešića opravi v Poreški in Puljski škofiji v soboto, 28. septembra 2013. Predstavnik Svetega očeta na slovesnosti razglasitve za blaženega v Areni v Puli je bil kardinal Angelo Amato, prefekt Kongregacije za zadeve svetnikov.

Zaključek

Režim je dolgo časa iskal možnost, kako bi se obračunal z mladim energičnim duhovnikom, ki je s svojim svetniškim življenjem in evangelijsko gorečnostjo navduševal srca vernikov. Duhovnik Miroslav Bulešić ni postal naključna žrtev, niti ni naključno sprejel mučeništva, saj ni imel druge izbire. Njegova izbira je bila sledenje Jezusu Kristusu do Kalvarije, Golgote. Ko beremo njegove duhovne zapise, opazimo duhovno pripravljenost na mučeništvo. Za Bulešića je mučeništvo predstavljalo zmago nad zlom. Kristus je zlo premagal na križu, v trenutku, ko je bil videti najšibkejši, je premagal najmočnejšega sovražnika – zlo – Satana. Vsak svetnik vidi svoje mučeništvo ne kot zmago Zla ali odraz Božje nemoči, ampak kot najmočnejši odgovor na zlo. Mučeniška kri kristjanov je najmočnejše govorila v trenutkih, ko je zlo rušilo vse pred sabo. Diabolično pohod so zaustavili mučenci, ki so s svojo krvjo in svojim življenjem, ki jim ga je dal Bog, pogumno stopili pred hudičevo delo in z Božjo močjo uničili zlo. Bulešić v svojih duhovnih zapisih prosi Božjo moč, da bi bil pripravljen na mučeništvo, da ne bi obsojal svojih sovražnikov, ampak jim odpustil. Bulešić ne razmišlja, kako bi se izognil preganjanju ali ohranil lastno življenje, ampak se duhovno pripravlja, da bi, ko pride ta čas, pripravljen sprejel mučeniško smrt in da bi v tem trenutku odpustil svojim sovražnikom. Uboj enega duhovnika, vernika, je za komunistični režim pomenil največji dosežek humanosti, saj so verjeli, da bodo tako zmanjšali število tistih, ki so pripravljeni umreti za Boga in Cerkev. Vendar niso računali na to, da je vsaka mučeniška smrt seme novih kristjanov.

BLAŽENI ALOJZIJE GROZDE

»Srce se ne boji«

Blagdan bl. Alojzija Grozdeta slavimo na njegov dan krštenja i rođenja, 27. svibnja.

Životopis

Lojze Grozde rođen je 27. svibnja 1923. u Gorenjim Vodalama, župa Tržišče. Budući da je bio izvanbračno dijete, u djetinjstvu je često bio zapostavljen, jer nije smio živjeti s majkom, nego je odrastao kod djeda i tete Ivanke. Unatoč ovom ranom stigmatiziranju, razvio se u bistroga mladića i odličnog učenika. Zato je bio primljen u klasičnu gimnaziju u Ljubljani. Tamo je živio u Marijanišću i ubrzo se pridružio Marijinoj kongregaciji te postao aktivan član Katoličke akcije. Među svojim vršnjacima isticao se kao marljiv učenik, nadaren pjesnik, a posebno je bio poznat po dosljednom i uzornom kršćanskom životu.

Prožet Kristovim duhom i pobožnošću prema Majci Božjoj Mariji, u svakodnevnom je poslovanju pokazivao kako je moguće živjeti ideal svetosti u svakodnevnom životu. Međutim, ni Lojzetu put do svetosti nije bio jednostavan. U mladenačkim borbama sa svojim karakterom i on je trebao puno snage, koju je crpio u svakodnevnom pričesti i ustrajnoj molitvi i zagovoru Mariji.

U predvojnim i ratnim vremenima političke prilike u Sloveniji su se neprestano zaoštravale. S jedne strane, stanovništvo su pritiskali okupatori, a s druge strane među Slovencima se osjećala sve veća napetost između dotadašnjih društveno-političkih autoriteta i komunistički usmjerenog tabora. Kao mlad, obrazovan čovjek i budan kršćanin, Grozde je također pratio situaciju u domovini i s tugom u srcu promatrao neka djela neopravdanog nasilja nad slovenskom braćom. Međutim, Lojze Grozde je zbog svog dubokog vjerskog uvjerenja odlučio da na okrutno nasilje neće odgovarati novim nasiljem, nego dubokom molitvom i žrtvom.

Kada se tijekom božićnih praznika 1942. godine iz Ljubljane uputio kući na Dolenjsku kako bi u krugu obitelji proslavio božićne blagdane, partizani su ga na Novu godinu 1943. godine zarobili na Mirni. Pod lažnim optužbama, mučili

su ga i ubili. Lojze Grozde je i u tom trpljenju ostao vjeran temeljnim kršćanskim idealima – praštanju i ljubavi prema bližnjemu (čak i neprijatelju). U toj ljubavi prema Kristu i Crkvi, s nepunih dvadeset godina, dao je svoj život. Njegovo izmučeno tijelo kasnije su, u veljači, pronašla djeca dok su u šumi ispod mirnskog dvorca brala prve visibabe. Pokopan je na groblju u Šentrupertu. Već odmah nakon smrti, ljudi su mu se u molitvi obraćali kao mučeniku za vjeru.

Glas svetosti i beatifikacija

Dugi niz godina nakon rata o njegovoj se smrti nije smjelo govoriti javno. Prvu biografiju o Grozdetu napisao je prof. dr. Anton Strle, a ona je prevedena na nekoliko svjetskih jezika. Glas o Grozdetovoj svetosti i mučeništvu proširio se praktički posvuda gdje žive Slovenci. Godine 1992. započeo je biskupijski proces za njegovu beatifikaciju, koji je završen 2010. godine. Lojze Grozde proglašen je blaženim 13. lipnja na slovenskom euharistijskom kongresu u Celju. Beatifikaciju je u ime svetog oca Benedikta XVI. izvršio njegov izaslanik kardinal Tarcisio Bertone. Grozdetov blagdan postavljen je na njegov dan krštenja i rođenja, 27. svibnja. Život i osoba mladog mučenika Grozdeta obraćaju se mnogim vjernicima. Poseban zagovornik može biti mladima, obiteljima, a posebno za oprost, pomirenje i bratstvo u slovenskom narodu.

Prenos Grozdetovih relikvija na Zaplaz

Na Zaplazu svake prve nedjelje u mjesecu u 16:00 sati (zimi u 15:00 sati) održava se Grozdetovo molitveno okupljanje koje organizira postulador za kanonizaciju msgr. Igor Luzar. Svako okupljanje vodi gost koji u propovijedi tijekom mise osvjetljava Grozdetov život i mučeništvo. Nakon mise slijedi blagoslov s Grozdetovim relikvijama i litanije bl. Alojzija Grozdeta pred izloženim Presvetim u Grozdetovoj kapelici.

Molitva za uslišanje po zagovoru bl. Alojzija Grozdeta:

Nebeski Oče, u blaženom Alojziju Grozdetu si nam objavio primjer ljubavi prema Kristu i dosljednog života po evanđeoskim načelima, po kojima je u snazi euharistije živio i djelovao sve do svog hrabrog svjedočanstva u smrti. Njegova krv neka doista bude sjeme za našu vjernost, jedinstvo, oprost i pomirenje. Nebeski Oče, po zagovoru blaženog Alojzija Grozdeta podari mi milost za koju Te molim ...

(tiho izreći molitvu).

Amen.

BLAŽENI ALOJZIJ GROZDE

»Srce se ne boji«

God bl. Alojzija Grozdeta praznujemo na njegov krstni in rojstni dan 27. maja.

Življenjepis

Lojze Grozde se je rodil 27. maja 1923 v Gorenjih Vodalah, župnija Tržišče. Ker je bil nezakonski otrok, je bil v svojem otroštvu pogosto zapostavljen, saj ni smel živeti skupaj s svojo materjo, temveč je odraščal pri svojem starem očetu in teti Ivanki. Kljub tej zgodnji zaznamovanosti se je razvil v bistrega fanta in odličnega učenca. Zato je bil sprejet na klasično gimnazijo v Ljubljani. Tam je bival v Marijanišču in kmalu vstopil v Marijino kongregacijo ter postal aktiven član Katoliške akcije. Med svojimi sovrstniki se je odlikoval kot marljiv dijak, nadarjen pesnik, predvsem pa je bil daleč naokoli poznan zaradi svojega doslednega in vzornega krščanskega življenja. Prežet s Kristusovim duhom in s pobožnostjo do Božje Matere Marije je v vsakodnevnih opravilih dokazoval, kako je mogoče živeti ideal svetosti v vsakdanjem življenju. Sicer tudi Lojzetu pot do svetosti ni bila mehko postлана. V mladostnih bojih s svojim značajem je tudi on potreboval veliko moči, ki jo je prejemal pri vsakodnevnem obhajilu in v vztrajni molitvi in priprošnji Mariji.

V predvojnem in vojnem času so se politične razmere na slovenskem vztrajno zaostrovale. Z ene strani so prebivalstvo stiskali okupatorji, z druge strani pa se je med Slovenci čutila vedno večja napetost med dotedanjimi družbenopolitičnimi

avtoritetami in komunistično usmerjenim taborom. Kot mlad razgledan človek in buden kristjan je tudi Grozde spremljal razmere v domovini in z žalostjo v srcu opazoval nekatera dejanja neupravičenega nasilja nad brati Slovenci. Vendar Lojze Grozde se je zaradi svojega globoke verskega prepričanja odločil, da se na kruto nasilje ne bo odzval z novim nasiljem, temveč z globoko molitvijo in žrtvijo.

Ko se je v božičnih počitnicah leta 1942 odpravil iz Ljubljane domov na Dolenjsko, da bi v krogu družine obhajal božične praznike, so ga na Mirni na novo leto 1943 zajeli partizani. Pod krivo obtožbo so ga mučili in ubili. Lojze Grozde je tudi v tem trpljenju do konca ostal zvest temeljnim krščanskim idealom – odpuščanju in ljubezni do bližnjega (celo sovražnika). V tej ljubezni do Kristusa in Cerkve je komaj dvajsetleten daroval svoje življenje. Njegovo mučeno truplo so kasneje, v februarju, našli otroci, ko so nabirali prve zvončke v gozdu pod mirnskimi gradom. Pokopali so ga na pokopališču v Šentrupertu. Že takoj po smrti so se mu ljudje v molitvi priporočali kot mučencu za vero.

Sluh svetosti in beatifikacija

Dolga leta po končani vojni se o njegovi smrti ni smelo govoriti na glas. Prvo biografijo o Grozdetu je napisal prof. dr. Anton Strle in je bila prevedena v več svetovnih jezikov. Sluh o Grozdetovi svetosti in mučeništvu se je tako razširil praktično povsod po svetu kjer živijo Slovenci. Leta 1992 se je pričel škofijski postopek za njegovo beatifikacijo, ki se je končal leta 2010. Ko je bil Lojze Grozde, 13. junija, na slovenskem evharističnem kongresu v Celju razglašen za blaženega. Beatifikacijo je v imenu svetega očeta Benedikta XVI. izvršil njegov legat kardinal Tarcisio Bertone. Grozdetov god je postavljen na njegov krstni in rojstni dan 27. maja. Življenje in oseba mladega mučenca Grozdetu nagovarja mnoge vernike. Poseben priprošnjik je lahko za mlade, družine in predvsem za odpuščanje, spravo in bratstvo v slovenskem narodu.

Prenos Grozdetovih relikvij na Zaplaz

Na Zaplazu vsako prvo nedeljo v mesecu ob 16:00 (pozimi ob 15:00) poteka Grozdetov molitveni shod, ki ga organizira postulator svetniškega postopka msgr.

Igor Luzar. Vsak shod vodi gost, ki v nagovoru pri maši osvetli Grozdetovo življenje in mučeništvu. Po maši sledi blagoslov z Grozdetovimi relikvijami in litanije bl. Alojzija Grozdetu pred izpostavljenim najsvetejšim v Grozdetovi kapeli.

Molitev za uslišanje na priprošnjo bl. Alojzija Grozdetu:

Nebeški Oče, v blaženem Alojziju Grozdetu si nam razodel zgled ljubezni do Kristusa in doslednega življenja po evangeljskih načelih, za katere je v moči evharistije živel in deloval vse do svojega pogumnega pričevanja v smrti. Njegova kri naj bo resnično seme za našo zvestobo, edinost, odpuščanje in spravo. Nebeški Oče, na priprošnjo blaženega Alojzija Grozdetu mi podeli milost, za katero Te prosim ...

(tiho izrečem prošnjo).

Amen.

Održani susreti katolika Slovenije i Hrvatske

1. Mariji Bistrici (2003.)
2. Brezju (2005.)
3. Trsatu (2007.)
4. Ptujskoj Gori (2011.)
5. Ludbregu (2014.)
6. Stični (2017.)
7. Krašiću (2019.)
8. Beltincima (2022.)

Molitva za proglašenje svetim bl. Miroslava Bulešića

Gospodine Bože, Oče naš nebeski,
izvore svetosti i milosti!

Ti si pozvao bl. Miroslava, pastira i mučenika,
da ti vjerno služi kao navjestitelj evanđelja
i hrabri svjedok tvojega Sina Isusa.

Poslušan tvojoj riječi i vođen tvojim Duhom
on se zauzimao za sve potrebne,
osobito siromašne i obespravljene,
te nam ostavio primjer velikog pouzdanja u tebe
i ustrajnost u trpljenju.

Ponizno molimo tvoju milost
da bl. Miroslav bude ubrojen među svece tvoje Crkve,
kako bismo ga mogli još predanije nasljedovati i utjecati se
njegovu zagovoru u svim životnim potrebama.
Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molitev za kanonizacijo bl. Miroslava Bulešića

Gospod Bog, naš nebeški Oče, vir svetosti in milosti!
Poklical si blaženega Miroslava, pastirja in mučenca,
da ti je zvesto služil kot oznanjevalec evangelija
in pogumna priča tvojega Sina Jezusa.

Poslušen tvoji besedi in vodstvu tvojega Duha
se je zavzemal za vse potrebne,
predvsem revne in zapostavljene,
in nam zapustil zgled velikega zaupanja v Tebe
in vztrajnosti v trpljenju.

Ponižno te prosimo da bo blaženi Miroslav prištet
med svetnike Tvoje Cerkve,
da bi ga še bolj predano posnemali in se zatekali k
njegovi priprošnji v vseh življenjskih potrebah.
Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Nakladnik

Biskupija Porečka i Pulska
Dobrilina 3
52440 Poreč

Priredili

Ilija Jakovljević
Rikardo Lekaj
Ervin Mozetič

Tehnički urednik

Vid Grdadolnik

Tisak:

„Josip Turčinović“ d.o.o. - Pazin